

Úradný vestník Európskej únie

C 45

Slovenské vydanie

Informácie a oznamenia

Zväzok 52

24. februára 2009

<u>Číslo oznamu</u>	<u>Obsah</u>	<u>Strana</u>
---------------------	--------------	---------------

I Uznesenia, odporúčania a stanoviská

STANOVISKÁ

Európska centrálna banka

2009/C 45/01	Stanovisko Európskej centrálnej banky zo 7. novembra 2008 k návrhu rozhodnutia Komisie, ktorým sa zriaďuje Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (CON/2008/63)	1
--------------	---	---

II Oznámenia

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Komisia

2009/C 45/02	Oznámenie Komisie – Usmernenie o prioritách Komisie v oblasti presadzovania práva pri uplatňovaní článku 82 Zmluvy o ES na prípady zneužívania dominantného postavenia podnikov na vylúčenie konkurentov z trhu ⁽¹⁾	7
--------------	--	---

IV Informácie

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Komisia

2009/C 45/03	Výmenný kurz eura	21
--------------	-------------------------	----

SK

1

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

(Pokračovanie na druhej strane)

<u>Číslo oznamu</u>	<u>Obsah (pokračovanie)</u>	<u>Strana</u>
Európsky dvor audítorov		
2009/C 45/04	Osobitná správa č. 8/2008 „Je krížové plnenie účinnou politikou?“	22
2009/C 45/05	Osobitná správa č. 11/2008 „Riadenie podpory Európskej únie v oblasti operácií týkajúcich sa verejného uskladnenia obilníň“	23

V *Oznamy*

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Komisia

2009/C 45/06	Predbežné oznamenie o koncentrácií (Vec COMP/M.5408 – Fortress/Unicredit/Torre) — Vec, ktorá môže byť posúdená v zjednodušenom konaní ^(l)	24
--------------	--	----

Korigendum

2009/C 45/07	Korigendum k dňom pracovného pokoja v roku 2009 (Ú. v. EÚ C 14, 21.1.2009)	25
--------------	--	----

Poznámka pre čitateľa (pozri vnútornú stranu zadnej obálky)

(l) Text s významom pre EHP

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

STANOVISKÁ

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

STANOVISKO EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY

zo 7. novembra 2008

k návrhu rozhodnutia Komisie, ktorým sa zriadenie Výbor európskych orgánov bankového dohľadu

(CON/2008/63)

(2009/C 45/01)

Úvod a právny základ

Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) prijala 10. októbra 2008 žiadosť od útvarov Európskej komisie o stanovisko k návrhu rozhodnutia Komisie, ktorým sa zriadenie Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (ďalej len „návrh rozhodnutia“). Cieľom návrhu rozhodnutia je nahradiť rozhodnutie Komisie, ktoré bolo prijaté v novembri 2003 (¹).

Právomoc ECB vydať stanovisko je založená na článku 105 ods. 4 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, keďže návrh rozhodnutia má vplyv na štruktúru a úlohy jedného z výborov EÚ pre finančné služby a týka sa úlohy Európskeho systému centrálnych bank (ďalej len „ESCB“) prispievajú k hladkému uskutočneniu politík, ktoré sa týkajú dohľadu nad obozretným podnikaním úverových inštitúcií a stability finančného systému, ako je uvedené v článku 105 ods. 5 zmluvy. V súlade s článkom 17.5 prvou vetou rokovacieho poriadku Európskej centrálnej banky Rada guvernérów prijala toto stanovisko.

1. Všeobecné pripomienky

1.1. Rada pre hospodárske a finančné záležitosti (ďalej len „Ecofin“) vyzvala v máji 2008 Komisiu, aby revidovala rozhodnutie Komisie o zriadení výborov na úrovni 3 tak, že zverí týmto výborom špecifické úlohy s cieľom posilniť spoluprácu v oblasti dohľadu a konvergenciu ich úloh pri hodnotení rizík pre finančnú stabilitu, pričom uviedla niektoré úlohy, ktoré by k nim mali patriť (²). Odkazuje sa tiež na závery Ecofin k niektorým otázkam, ktoré by sa mali zohľadniť pri posilnení postavenia výborov na úrovni 3 so zreteľom na monitorovanie rizík pre finančnú stabilitu na úrovni EÚ, a Ecofin osobitne vyzval Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (ďalej len „CEBS“) a Výbor bankového dohľadu (ďalej len „BSC“) ESCB, aby zabezpečili účinné a primerané rozdelenie pracovných úloh medzi nimi (³). S ohľadom na uvedené ECB vo všeobecnosti víta návrh rozhodnutia v miere, v akej zmeny a doplnenia

(¹) Rozhodnutie Komisie 2004/5/ES z 5. novembra 2003, ktorým sa zriadenie Výbor európskych orgánov bankového dohľadu (Ú. v. EUL 3, 7.1.2004, s. 28).

(²) Závery Rady k rámcu EÚ v oblasti dohľadu a opatreniam na zabezpečenie finančnej stability dohodnuté 14. mája 2008 na zasadnutí Ecofin, s. 3 – 5, dostupné na:
<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st08/st08515-re03.en08.pdf>

(³) Závery Rady, s. 5 – 6.

navrhované Komisiou vyjadrujú závery preskúmania Lamfalussyho rámca, ktoré sa uskutočnilo v roku 2007⁽¹⁾ a na ktorom sa Eurosystém tiež podieľal⁽²⁾. ECB zároveň poznamenáva, že Európska rada v októbri 2008 po najnovšom vývoji na finančných trhoch zdôraznila potrebu posilnenia dohľadu nad európskym finančným sektorm s cieľom zlepšenia koordinácie dohľadu na európskej úrovni⁽³⁾. Európska rada osobitne vyzdvihla vytvorenie skupiny na vysokej úrovni zo strany Komisie⁽⁴⁾. V tejto súvislosti ECB zdôrazňuje, že konkrétné pripomienky vyjadrené v tomto stanovisku sa nedotýkajú možných budúcich príspevkov do ďalšej diskusie týkajúcej sa práce tejto skupiny na vysokej úrovni.

- 1.2. Podpora činnosti CEBS zo strany ECB sa uskutočňuje tak vo forme finančnej, ako aj technickej podpory. Súčasný vývoj na finančných trhoch podporuje a posilňuje význam úzkej spolupráce a výmeny informácií medzi orgánmi dohľadu a centrálnymi bankami, ktoré je v súčasnosti možné vo všeobecnosti pozorovať v podobe úzkej spolupráce medzi CEBS a BSC na pravidelnom hodnotení rizika a monitovaní finančnej stability.
- 1.3. ECB podporuje cieľ, ktorým je dosiahnutie väčšieho súladu medzi rozhodnutiami Komisie, na základe ktorých boli zriadené „Lamfalussyho“ výbory orgánov dohľadu (výbory na úrovni 3), t. j. CEBS, Výbor európskych orgánov dohľadu nad poistovníctvom a dôchodkovým poistením zamestnancov (ďalej len „CEIOPS“) a Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov (ďalej len „CESR“)⁽⁵⁾, a v prípade, ak je to možné, Komisia sa môže tiež rozhodnúť zohľadniť konkrétné pripomienky uvedené v tomto stanovisku týkajúce sa návrhu rozhodnutí, ktoré sa vzťahujú na ďalšie dva výbory na úrovni 3 a vo vzťahu ku ktorým sa s ECB neuskutočňujú konzultácie.

2. Konkrétné pripomienky

2.1. Nové úlohy zverené CEBS (článok 4)

So zreteľom na nové úlohy, ktoré sú uvedené v návrhu rozhodnutia, ECB vyjadruje tieto pripomienky.

Po prvej, ECB podporuje zavedenie odkazov na postavenie výboru na úrovni 3 v návrhu rozhodnutia, a to tak s ohľadom na jeho sprostredkovateľskú úlohu medzi orgánmi dohľadu, ako aj na delegovanie úloh⁽⁶⁾. Každý z troch výborov na úrovni 3 nedávno prijal mediačný mechanizmus, ktorý je vytvorený na riešenie prípadných sporov a upevnenie vzájomného porozumenia medzi orgánmi dohľadu, na posilnenie každodennej spolupráce medzi orgánmi a na podporu konvergencie v oblasti dohľadu⁽⁷⁾. Keďže ešte nedošlo k praktickému uplatňovaniu tohto ustanovenia, preskúmanie jeho implementácie prichádza do úvahy v primeranom čase. S ohľadom na postavenie CEBS, ktoré spočíva v uľahčení delegovania úloh medzi orgánmi dohľadu, sa ECB domnieva, že takýto vývoj by mohol byť užitočný pre ďalšiu podporu účinnosti a efektívnosti v prípade cezhraničného rozdelenia úloh medzi orgánmi dohľadu a mohol by napomôcť lepšej súčinnosti medzi cezhraničnými bankovými skupinami a orgánmi dohľadu.

Návrh rozhodnutia navyše odkazuje na príspevok CEBS k spoločnej a jednotnej implementácii a dôslednému uplatňaniu právnych predpisov Spoločenstva vo forme vydávania právne nezáväzných usmernení, odporúčaní a štandardov⁽⁸⁾. S prihliadnutím na dôležitosť konvergencie v oblasti dohľadu pre efektívnu integráciu európskeho finančného systému ECB navrhuje, aby sa medzi úlohami CEBS uviedol odkaz na postavenie, ktoré výbor plní pri uľahčovaní preskúmania praktického uplatňovania vyššie uvedených nezáväzných opatrení prostredníctvom využitia inštitútu vzájomného preskúmania na základe porovnania.

⁽¹⁾ Oznámenie Komisie, preskúmanie Lamfalussyho postupu – posilnenie spolupráce orgánov dohľadu, KOM(2007) 727 v konečnom znení.

⁽²⁾ Príspevok Eurosystému k preskúmaniu Lamfalussyho rámca, november 2007, dostupný na internetovej stránke ECB na: www.ecb.int

⁽³⁾ Závery predsedníctva Európskej rady, 15. – 16. októbra 2008, odsek 8. Závery sú dostupné na: http://www.consilium.europa.eu/cms3_applications/Applications/newsRoom/related.asp?BID=76&GRP=14127&LANG=1&cmsId=339

⁽⁴⁾ Pozri oznámenie Komisie s názvom „Od finančnej krízy k ozdraveniu: európsky rámec pre činnosť“, KOM(2008) 706 v konečnom znení, 29. októbra 2008, dostupné na:

http://ec.europa.eu/commission_barroso/pdf/COMM_20081029.pdf

⁽⁵⁾ Pozri bod 6 odôvodnenia návrhu rozhodnutia.

⁽⁶⁾ Pozri bod 14 odôvodnenia a článok 4 ods. 1 písm. a) návrhu rozhodnutia (k sprostredkovateľskej úlohe), bod 17 odôvodnenia a článok 4 ods. 1 písm. d) návrhu rozhodnutia (k delegovaniu úloh).

⁽⁷⁾ Pozri Protokol o mediačnom mechanizme CESR, CESR/06-286b, 25. septembra 2007, na internetovej stránke CESR na: <http://www.cesr-eu.org>, Protokol o mediačnom mechanizme CEBS, august 2006, na internetovej stránke CEBS na: <http://www.c-ebs.org> a Protokol o mediačnom mechanizme medzi orgánmi dohľadu nad poistovníctvom a dôchodkovým poistením, CEIOPS-DOC-14/07, október 2007, na internetovej stránke CEIOPS na: <http://www.ceiops.eu>

⁽⁸⁾ Článok 3 návrhu rozhodnutia.

Po druhé, ECB poznamenáva, že v súlade so závermi Ecofin prijatými 14. mája 2008 Komisia zveruje CEBS úlohu spôsobujúcu v prijímaní usmernení operatívneho charakteru s cieľom zabezpečiť účinné a dôsledné fungovanie kolégii orgánov dohľadu⁽¹⁾. Uvedené nadväzuje na súčasnú iniciatívu v súvislosti s revíziou smernice o kapitálových požiadavkách⁽²⁾, ktorej cieľom je upevnenie právnych základov kolégii orgánov dohľadu. V tejto súvislosti by ECB rada zdôraznila význam zabezpečenia súladu medzi ustanoveniami návrhu rozhodnutia a ustanoveniami vyššie uvedenej smernice.

2.2. Spolupráca medzi CEBS a BSC (článok 5)

V súlade s mandátom Ecofin zabezpečiť účinné a primerané rozdelenie pracovných úloh medzi CEBS a BSC⁽³⁾, Komisia vo svojom návrhu rozhodnutia zdôrazňuje potrebu predchádzať prekrývaniu úloh oboch výborov⁽⁴⁾. Komisia súhlasila, že toto rozdelenie úloh by mohlo byť v určitej miere založené na rozlišovaní medzi analýzami obozretného podnikania na makroekonomickej úrovni a analýzami obozretného podnikania na mikroekonomickej úrovni⁽⁵⁾. Z tohto pohľadu a ako je uvedené v predchádzajúcom stanovisku, ECB zdôrazňuje význam uznania postavenia BSC, ktorý už vypracoval rámec pre monitorovanie vývoja týkajúceho sa obozretného podnikania na makroekonomickej úrovni⁽⁶⁾. Návrh rozhodnutia uvádza, že s cieľom zaistiť finančnú stabilitu je na úrovni výborov orgánov dohľadu potrebný systém na včasné identifikáciu možných rizík medzi jednotlivými krajinami a odvetviami, a že z tohto pohľadu je úlohou CEBS identifikácia rizík týkajúcich sa obozretného podnikania na mikroekonomickej úrovni v odvetví bankovníctva a pravidelné podávanie správ o výsledkoch⁽⁷⁾. Na základe uvedeného vyjadruje ECB tieto pripomienky.

Po prvej, ECB zdôrazňuje, že odkaz na súčinnosť medzi BSC a CEBS v návrhu rozhodnutia by mal byť pozitívnejšie formulovaný, pričom by mal vyjadrovať existujúcu spoluprácu medzi troma výbormi na úrovni 3 a BSC. Preto by sa v návrhu rozhodnutia nemala uvádzať potreba predchádzať prekrývaniu s činnosťou BSC, ale dôraz by sa namiesto toho mal klásiť na potrebu užšieho vzájomného prepojenia medzi týmto výbormi a BSC⁽⁸⁾.

CEBS a BSC sa už navyše dohodli na organizovaní ich súčinnosti pri pravidelnom hodnotení rizika a monitorovaní finančnej stability s cieľom zamedziť duplike činností. Zatiaľ, čo sa BSC v súlade so svojím mandátom zameriava na identifikáciu hlavných rizík pre finančný systém a odvetvie bankovníctva, ktoré sa týkajú obozretného podnikania, CEBS sa zameriava na aktívnu identifikáciu špecifických druhov rizika, obáv v oblasti dohľadu a možných strategických aktivít.

Po druhé, CEBS je podľa návrhu rozhodnutia povinný, ak je to potrebné, „upozorniť ostatné výbory orgánov dohľadov, ministerstvá financií a národné centrálné banky o možných alebo bezprostredných problémoch tak, aby mohli včas podniknúť preventívne alebo nápravné opatrenia“⁽⁹⁾. ECB navrhuje, aby toto ustanovenie bolo jasnejšie upravené s cieľom vynútiť sa možným problémom s dôvernosťou v prípade zasielania informácií o jednotlivých bankách týkajúcich sa dohľadu ministerstvám financií.

⁽¹⁾ Článok 4 ods. 1 písm. e) návrhu rozhodnutia.

⁽²⁾ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia smernice 2006/48/ES a 2006/49/ES, pokiaľ ide o banky pridružené k ústredným inštitúciám, niektoré položky vlastných zdrojov, veľkú majetkovú angažovanosť, mechanizmy dohľadu a krízové riadenie, KOM(2008) 602 v konečnom znení. Smernicou o kapitálových požiadavkách sa rozumie smernica, ktorá pozostáva zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 1) a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES zo 14. júna 2006 o kapitálovej primeranosti investičných spoločností a úverových inštitúcií (Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 201).

⁽³⁾ Závery Rady k rámcu EÚ v oblasti dohľadu a opatreniam na zabezpečenie finančnej stability dohodnuté 14. mája 2008 na zasadnutí Ecofin, dostupné na:

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/08/st08/st08515-re03.en08.pdf>

⁽⁴⁾ Bod 21 odôvodnenia a článok 5 ods. 5 návrhu rozhodnutia.

⁽⁵⁾ Európska komisia (GR pre vnútorný trh), dokument na verejnú diskusiu k zmenám a doplneniam rozhodnutí Komisie o zriadení CESR, CEBS a CEIOPS, 23. mája 2008, s. 11, dostupný na:

http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/committees/consultation_en.pdf

⁽⁶⁾ Odsek 7 stanoviska ECB CON/2004/7 z 20. februára 2004 na žiadosť Rady Európskej únie k návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice Rady 73/239/EHS, 85/611/EHS, 91/675/EHS, 93/6/EHS a 94/19/ES a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES, 2002/83/ES a 2002/87/ES s cieľom vytvoriť novú organizačnú štruktúru výborov pre finančné služby (Ú. v. EÚ C 58, 6.3.2004, s. 23).

⁽⁷⁾ Bod 20 odôvodnenia a článok 5 ods. 2 prvý pododsek návrhu rozhodnutia.

⁽⁸⁾ Úzka spolupráca medzi CEBS a BSC sa už spomína v revidovaných stanovách CEBS, ktoré nadobudli účinnosť 10. júla 2008 a sú dostupné na internetovej stránke CEBS na: <http://www.c-ebs.org> (pozri napr. článok 1 ods. 4, článok 4 ods. 5 a článok 6 ods. 4 stanov CEBS).

⁽⁹⁾ Článok 5 ods. 1 návrhu rozhodnutia.

Po tretie, návrh rozhodnutia ustanovuje, že CEBS by mal aspoň raz za štvrtrok poskytovať svoje hodnotenie o hlavných rizikách a slabých stránkach odvetvia bankovníctva Komisii, Hospodárskemu a finančnému výboru (ďalej len „EFC“) a Európskemu parlamentu (⁽¹⁾). Skúsenosť BSC s oznamovaním výsledkov svojich analýz týkajúcich sa obozretného podnikania na makroekonomickej úrovni EFC naznačuje, že za normálnych okolností by bolo vhodnejšie zasielanie správ dvakrát ročne.

2.3. Finančné konglomeráty (článok 11)

Návrh rozhodnutia ustanovuje, že spolupráca medzi CEBS a CEIOPS v oblasti dohľadu nad finančnými konglomerátmi sa bude uskutočňovať v rámci Spoločného výboru pre finančné konglomeráty. Keďže ECB sa už v súčasnosti zúčastňuje na práci Dočasného pracovného výboru pre finančné konglomeráty, ako aj Európskeho výboru pre finančné konglomeráty, mala by sa jej účasť na zasadnutiach ako pozorovateľa uviesť spolu s Komisiou a CESR.

2.4. Hlasovanie kvalifikovanou väčšinou (článok 14)

Ecofin 7. októbra 2008 privítal dohodu medzi orgánmi dohľadu vo výboroch na úrovni 3 o začlenení rozhodovania kvalifikovanou väčšinou do ich príslušných stanov (⁽²⁾). Návrh rozhodnutia ustanovuje, že na prijatie rozhodnutí CEBS „sa vyžaduje: 1. kvórum najmenej 255 z 345 vážených hlasov; a 2. jednoduchá väčšina členských štátov“ (⁽³⁾). Na rozdiel od toho, stanovy CEBS ustanovujú, že „na prijatie rozhodnutí sa vyžaduje súhlas najmenej 255 hlasov odovzdaných aspoň dvomi tretinami členských štátov“. ECB poznámenáva, že oba postupy sú upravené v ustanoveniach zmluvy o hlasovaní kvalifikovanou väčšinou (⁽⁴⁾). ECB však z dôvodu právej jednoznačnosti odporúča zabezpečiť súlad medzi pravidlami hlasovania v návrhu rozhodnutia a tými, ktoré sú upravené v stanovách CEBS, čo by si mohlo vyžadovať začlenenie priamych odkazov na príslušné ustanovenia zmluvy do návrhu rozhodnutia.

3. Navrhované znenie

Tam, kde by vyššie uvedené stanovisko viedlo k zmenám v návrhu rozhodnutia, navrhované znenie príslušných zmien je uvedené v prílohe.

Toto stanovisko sa uverejni na internetovej stránke ECB hned, ako Komisia prijme a uverejni rozhodnutie, ktorým sa zriaďuje Výbor európskych orgánov bankového dohľadu.

Vo Frankfurte nad Mohanom 7. novembra 2008

viceprezident ECB

Lucas D. PAPADEMOS

⁽¹⁾ Článok 5 ods. 2 návrhu rozhodnutia.

⁽²⁾ Závery Rady dohodnuté na zasadnutí Ecofin 7. októbra 2008, dostupné na:
http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/Ecofin/103250.pdf

⁽³⁾ Článok 14 návrhu rozhodnutia.

⁽⁴⁾ Článok 205 ods. 2 zmluvy (naposledy zmenenej a doplnenej v súvislosti s pristúpením Bulharska a Rumunska k Európskej únii) upravuje dve možnosti. V závislosti od druhu aktu Rady, t. j. v závislosti od toho, či zmluva požaduje, aby bol akt prijatý na návrh Komisie, na prijatie rozhodnutia sa vyžaduje súhlas najmenej 255 hlasov odovzdaných: i) väčšinou členských štátov; alebo ii) aspoň dvomi tretinami členov.

PRÍLOHA

NAVROHované ZNENIE

Znenie, ktoré navrhla Komisia (1)	Zmeny a doplnenia, ktoré navrhuje ECB
-----------------------------------	---------------------------------------

Zmena a doplnenie 1

Bod 21 odôvodnenia návrhu rozhodnutia

(21) Činnosť výboru by sa mala úzko vzájomne prepojiť s činnosťami Výboru európskych regulačných orgánov cenných papierov, Výboru európskych orgánov dohľadu nad poistovníctvom a dochodkovým poistením zamestnancov a Výboru bankového dohľadu Európskeho systému centrálnych bank, aby bolo možné primerane riešiť medziodvetvové otázky. To je mimoriadne dôležité pri riešení možných medziodvetvových rizík ohrozujúcich finančnú stabilitu. Osobitná pozornosť by sa mala venovať prekrývaniu s činnosťou Výboru bankového dohľadu Európskeho systému centrálnych bank.	(21) Činnosť výboru by sa mala úzko vzájomne prepojiť s činnosťami Výboru európskych regulačných orgánov cenných papierov, Výboru európskych orgánov dohľadu nad poistovníctvom a dochodkovým poistením zamestnancov a Výboru bankového dohľadu Európskeho systému centrálnych bank, aby bolo možné primerane riešiť medziodvetvové otázky. To je mimoriadne dôležité pri riešení možných medziodvetvových rizík ohrozujúcich finančnú stabilitu. Osobitná pozornosť by sa mala venovať prekrývaniu s činnosťou Výboru bankového dohľadu Európskeho systému centrálnych bank. Výbor tiež úzko spolupracuje s Výborom bankového dohľadu Európskeho systému centrálnych bank.
---	--

Odôvodnenie – pozri odsek 2.2 stanoviska

Zmena a doplnenie 2

(nový) článok 4 ods. 1 písm. g) návrhu rozhodnutia

	g) uľahčiť preskúmanie praktického uplatňovania právne nezáväzných usmernení, odporúčaní a štandardov prijatých výborom.
--	--

Odôvodnenie – pozri odsek 2.1 stanoviska

Zmena a doplnenie 3

Článok 5 ods. 2 návrhu rozhodnutia

2. Aspoň raz za štvrtrok poskytne výbor Komisii, Hospodárskemu a finančnému výboru a Európskemu parlamentu posúdenie vývoja týkajúceho sa obozretného podnikania na mikroekonomickej úrovni, rizík a slabých stránok bankového odvetvia.	2. Aspoň raz za štvrtrok dvakrát ročne poskytne výbor Komisii, Hospodárskemu a finančnému výboru a Európskemu parlamentu posúdenie vývoja týkajúceho sa obozretného podnikania na mikroekonomickej úrovni, rizík a slabých stránok bankového odvetvia.
--	---

Odôvodnenie – pozri odsek 2.2 stanoviska

Zmena a doplnenie 4

Článok 5 ods. 4 návrhu rozhodnutia

4. Výbor úzko spolupracuje s Výborom európskych orgánov dohľadu nad poistovníctvom a dochodkovým poistením zamestnancov a Výborom európskych regulačných orgánov cenných papierov s cieľom zaistiť, aby sa medziodvetvovým vývojovým trendom, rizikám a slabým stránkam venovala primeraná pozornosť.	4. Výbor úzko spolupracuje s Výborom európskych orgánov dohľadu nad poistovníctvom a dochodkovým poistením zamestnancov, a Výborom európskych regulačných orgánov cenných papierov a Výborom bankového dohľadu Európskeho systému centrálnych bank s cieľom zaistiť, aby sa medziodvetvovým vývojovým trendom, rizikám a slabým stránkam venovala primeraná pozornosť.
---	---

Odôvodnenie – pozri odsek 2.2 stanoviska

Znenie, ktoré navrhla Komisia ⁽¹⁾	Zmeny a doplnenia, ktoré navrhuje ECB
--	---------------------------------------

Zmena a doplnenie 5

Článok 5 ods. 5 návrhu rozhodnutia

5. Výbor venuje osobitnú pozornosť predchádzaniu prekrývania sa s činnosťou Výboru bankového dohľadu Európskeho systému centrálnych bank.	5. Výbor venuje osobitnú pozornosť predchádzaniu prekrývania sa s činnosťou Výboru bankového dohľadu Európskeho systému centrálnych bank.
---	---

Odôvodnenie – pozri odsek 2.2 stanoviska

Zmena a doplnenie 6

Článok 11 návrhu rozhodnutia

Spolupráca v oblasti dohľadu nad finančnými konglomerátmi medzi výborom a Výborom európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým poistením za mestnancov sa uskutočňuje v rámci Spoločného výboru pre finančné konglomeráty. Komisia a Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov sú pozývané na zasadnutia Spoločného výboru pre finančné konglomeráty ako pozorovatelia.	Spolupráca v oblasti dohľadu nad finančnými konglomerátmi medzi výborom a Výborom európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým poistením za mestnancov sa uskutočňuje v rámci Spoločného výboru pre finančné konglomeráty. Komisia, Výbor európskych regulačných orgánov cenných papierov a Európska centrálna banka sú pozývané na zasadnutia Spoločného výboru pre finančné konglomeráty ako pozorovatelia.
--	---

Odôvodnenie – pozri odsek 2.3 stanoviska

⁽¹⁾ Keďže text, ku ktorému sa uskutočnila konzultácia s ECB, bol dostupný len v anglickom jazyku, vychádzajú preklady z jazykových verzíí konečného znenia rozhodnutia tak, ako bolo prijaté 23. januára 2009, K(2009) 177 v konečnom znení, avšak nie sú s nimi totožné.

II

(Oznámenia)

OZNÁMENIA INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

KOMISIA

Oznámenie Komisie – Usmernenie o prioritách Komisie v oblasti presadzovania práva pri uplatňovaní článku 82 Zmluvy o ES na prípady zneužívania dominantného postavenia podnikov na vylúčenie konkurentov z trhu

(Text s významom pre EHP)

(2009/C 45/02)

I. ÚVOD

1. V článku 82 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „článok 82“) sa zakazuje zneužívanie dominantného postavenia. V súlade s judikatúrou nie je dominantné postavenie samé o sebe protizákonným, a takýto dominantný podnik je oprávnený súťažiť s konkurentmi na trhu. Príslušný podnik je však zvlášť zodpovedný za to, že jeho správanie nenaruší skutočne fungujúcu hospodársku súťaž na spoločnom trhu. V článku 82 je uvedený právny základ pre kľúčový prvok politiky hospodárskej súťaže a jeho efektívne presadzovanie prispieva k tomu, aby trhy fungovali lepšie ku prospechu podnikov a spotrebiteľov. Je to dôležité predovšetkým v súvislosti so širším cieľom vybudovania integrovaného vnútorného trhu.

II. ÚČEL TOHTO DOKUMENTU

2. V tomto dokumente sa stanovujú priority v oblasti presadzovania práva, ktorími sa bude riadiť činnosť Komisie pri uplatňovaní článku 82 na prípady zneužívania dominantného postavenia zo strany podnikov s cieľom vylúčiť konkurentov z trhu. Spolu s konkrétnymi rozhodnutiami Komisie v oblasti presadzovania práva je jeho účelom zabezpečiť väčšiu zrozumiteľnosť a predpovedateľnosť pokiaľ ide o všeobecný rámec analýzy, ktorú Komisia používa pri určovaní, či by mala stíhať prípady týkajúce sa rozličných foriem zneužívania postavenia na vylúčenie konkurentov z trhu a pomáhať podnikom lepšie posúdiť, či určité konkrétné správanie môže viesť k zásahu Komisie podľa článku 82.

3. Tento dokument nie je právne záväzný a nedotýka sa výkluď článku 82 Súdnym dvorom alebo Súdom prvého stupňa Európskych spoločenstiev. Okrem toho sa všeobecný rámec stanovený v tomto dokumente uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá možnosť Komisie zamietnuť sťažnosť, ak

usúdi, že daný prípad nemá prioritu z dôvodu absencie záujmu Spoločenstva.

4. Článok 82 sa vzťahuje na podniky, ktoré majú dominantné postavenie na jednom alebo viacerých relevantných trhoch. Také postavenie môže mať jeden podnik (dominantné postavenie jedného podnika) alebo dva, či viac podnikov (kolektívne dominantné postavenie). Tento dokument sa vzťahuje len na zneužitie dominantného postavenia zo strany jedného podnika.

5. Pri uplatňovaní článku 82 na zneužívanie dominantného postavenia zo strany podnikov s cieľom vylúčiť konkurentov z trhu sa Komisia zameria na také druhy správania, ktoré najviac poškodzujú spotrebiteľov. Spotrebiteľia využívajú výhody z hospodárskej súťaže prostredníctvom nižších cien, lepšej kvality a širšieho výberu nových alebo vylepšených tovarov a služieb. Komisia preto zameria svoje úsilie v oblasti presadzovania práva na zabezpečenie toho, aby trhy riadne fungovali a aby spotrebiteľia mohli ľažiť z efektívnosti a produktivity, ktoré sú výsledkom účinnej hospodárskej súťaže medzi podnikmi.

6. Činnosť Komisie v oblasti presadzovania práva v súvislosti so zneužívaním postavenia na vylúčenie konkurentov z trhu kladie dôraz na zabezpečenie procesu hospodárskej súťaže na vnútornom trhu a toho, aby podniky, ktoré majú dominantné postavenie, nevylučovali svojich konkurentov inými prostriedkami, než je súťaženie na základe kvality tovarov alebo služieb, ktoré poskytujú. Komisia si pritom uvedomuje, že dôležité je chrániť účinný proces hospodárskej súťaže a nie iba jej účastníkov. To môže znamenať, že účastníci hospodárskej súťaže, ktorých ponuka pre spotrebiteľov, pokiaľ ide o cenu, výber, kvalitu a inováciu, nie je dostatočná, z trhu odísť.

7. Správanie, ktoré je voči spotrebiteľom priamo vykorisťovateľské, napríklad úctovanie nadmerne vysokých cien, alebo určité konanie mariace snahy o vytvorenie integrovaného vnútorného trhu, môže takisto znamenať porušenie článku 82. Komisia sa môže rozhodnúť, že zasiahne proti takému správaniu, najmä ak iným spôsobom nie je možné adekvátnie zabezpečiť ochranu spotrebiteľov a dobré fungovanie vnútorného trhu. S cieľom poskytnúť usmernenie o svojich prioritách v oblasti presadzovania práva sa Komisia v tomto štadiu obmedzuje na správanie zamerané na vylúčenie konkurentov z trhu, a najmä na určité konkrétné druhy činnosti zamerané na tento účel, ktoré, ako vyplýva z jej skúseností, sú najbežnejšie.
8. Pri uplatňovaní všeobecných zásad presadzovania práva uvedených v tomto oznámení bude Komisia prihliadať na konkrétné fakty a okolnosti každého prípadu. Napríklad v prípadoch týkajúcich sa regulovaných trhov bude Komisia pri vykonávaní svojho hodnotenia (⁽¹⁾) zohľadňovať osobitné regulačné prostredie. Komisia môže preto postup uvedený ďalej v texte prispôsobiť tak, aby bol v každom danom prípade odôvodnený a primeraný.

III. VŠEOBECNÝ PRÍSTUP K ZNEUŽÍVANIU DOMINANTNÉHO POSTAVENIA S CIELOM VYLÚČIŤ KONKURENTOV Z TRHU

A. Trhová sila

9. Posúdenie, či podnik má dominantné postavenie a veľkosť jeho trhovej sily, je prvým krokom pri uplatňovaní článku 82. Podľa judikatúry ukladá dominantné postavenie príslušnému podniku určitú zodpovednosť, ktorej rozsah je potrebné zvážiť vzhľadom na osobitné okolnosti každého prípadu (⁽²⁾).
10. Pojem dominantnosť bol v rámci práva ES vymedzený ako hospodársky silné postavenie, ktoré podniku dovoľuje brániť v účinnej hospodárskej súťaži na relevantnom trhu tým, že mu umožňuje správať sa v značnom rozsahu nezávisle od svojich konkurentov, odberateľov a hlavne od svojich spotrebiteľov (⁽³⁾). Táto nezávislosť súvisí s mierou konkurenčného tlaku vyvájaného na daný podnik. Dominantnosť na trhu teda poukazuje na to, že tento tlak nie je dostatočne účinný, a teda že daný podnik má počas určitej doby značnú trhovú silu. To znamená, že podnik pri rozhodovaní neberie do úvahy možné reakcie konkurentov, odberateľov a hlavne spotrebiteľov. Komisia môže dospieť

(¹) Pozri napríklad bod 82.

(²) Vec 322/81 Nederlandse Banden Industrie Michelin (Michelin I)/Komisia, Zb. 1983, s. 3461, bod 57; vec T-83/91 Tetra Pak/Komisia (Tetra Pak II), Zb. 1993, s. II-755, bod 114; vec T-111/96 ITT Promedia/Komisia, Zb. 1998, s. II-2937, bod 139; vec T-228/97 Irish Sugar/Komisia, Zb. 1999, s. II-2969, bod 112; a vec T-203/01 Michelin/Komisia (Michelin II), Zb. 2003, s. II-4071, bod 97.

(³) Pozri vec 27/76 United Brands Company a United Brands Continentaal/Komisia, Zb. 1978, s. 207, bod 65; vec 85/76 Hoffmann-La Roche a Co./Komisia, Zb. 1979, s. 461, bod 39.

k záveru, že na trhu chýba konkurenčný tlak aj vtedy, keď na ňom hospodárska súťaž do určitej miery existuje (⁽⁴⁾). Dominantné postavenie vzniká vo všeobecnosti kombináciou niekoľkých faktorov, ktoré – posudzované samostatne – nemusia byť rozhodujúce (⁽⁵⁾).

11. Podľa názoru Komisie podnik, ktorý je schopný počas dlhšieho časového obdobia zvyšovať ceny nad konkurenčnoschopnú úroveň za súčasného dosahovania zisku, nečelí žiadnemu konkurenčnému tlaku, a možno ho preto vo všeobecnosti považovať za dominantný (⁽⁶⁾). Výraz „zvyšenie cien“ v tomto dokumente zahŕňa schopnosť držať ceny nad konkurenčnou úrovňou a vzťahuje sa na rôzne spôsoby, ktorými môžu byť parametre hospodárskej súťaže – ako sú ceny, výkon, inovácia, rozmanitosť alebo kvalita tovarov alebo služieb – ovplyvnené v prospech dominantného podniku a v neprospech spotrebiteľov (⁽⁷⁾).

12. Pri zisťovaní existencie dominantnosti sa bude zohľadňovať konkurenčná štruktúra trhu, a najmä tieto faktory:

- obmedzenia na základe jestvujúcich dodávok od existujúcich konkurentov a ich postavenia na trhu (postavenie dominantného podniku a jeho konkurentov na trhu),
- obmedzenia na základe reálnej možnosti budúcej expanzie existujúcich konkurentov alebo vstupu potenciálnych konkurentov na trh (expanzia a vstup na trh),
- obmedzenia na základe vyjednávacej sily odberateľov (vyrovňávacia kúpna sila).

a) Postavenie dominantného podniku a jeho konkurentov na trhu

13. Podiely na trhu sú pre Komisiu prvou užitočnou indikáciou štruktúry trhu a relatívnej dôležitosti rôznych podnikov pôsobiacich na trhu (⁽⁸⁾). Komisia však bude interpretovať podiely na trhu na základe relevantných trhových pod-

(⁴) Pozri vec 27/76 United Brands Company a United Brands Continentaal/Komisia, Zb. 1978, s. 207, body 113 – 121; vec T-395/94 Atlantic Container Line a iní/Komisia, Zb. 2002, s. II-875, bod 330.

(⁵) Vec 27/76 United Brands and United Brands Continentaal/Komisia, Zb. 1978, s. 207, bod 65 a 66; vec C-250/92 Gottrup-Klim e.a. Grovwareforeninger/Dansk Landbrugs Grovwareselskab Zb. 1994, s. I-5641, bod 47; vec T-30/89 Hilti/Komisia, Zb. 1991, s. II-1439, bod 90.

(⁶) Aký časový úsek možno označiť za dlhšie časové obdobie, to závisí od výrobku a od okolností na danom trhu, zvyčajne však obdobie dvoch rokov možno označiť za dlhšie časové obdobie.

(⁷) Účtovná ziskovosť nie je spoločne súčasťou určitej miery existujúcej konkurenčnej súťaže. Pozri vec 27/76 United Brands Company and United Brands Continentaal/Komisia, Zb. 1978, s. 207, bod 126.

(⁸) Vec 85/76 Hoffmann-La Roche a Co./Komisia, Zb. 1979, s. 461, bod 39 – 41; vec C-62/86 AKZO/Komisia, Zb. 1991, s. I-3359, bod 60; vec T-30/89 Hilti/Komisia, Zb. 1991, s. II-1439, body 90, 91 a 92; vec T-340/03 France Télécom/Komisia, Zb. 2007, s. II-107, bod 100.

- mienok a najmä dynamiky trhu a rozsahu, v akom sú výrobky diferencované. Trend alebo vývoj podielov na trhu v čase môže Komisia tiež zohľadniť na nestálych alebo ponukových trhoch.
14. Komisia pokladá nízke podiely na trhu za vo všeobecnosti spoľahlivý znak absencie značnej trhovej sily. Skúsenosti Komisie naznačujú, že ak je podiel podniku na relevantnom trhu nižší ako 40 %, je dominantnosť na trhu nepravdepodobná. Môžu sa však vyskytnúť osobitné prípady pod týmto prahom, keď konkurenti nie sú schopní efektívne obmedziť správanie dominantného podniku, napríklad v dôsledku ich obmedzenej kapacity. Aj na takéto prípady môže Komisia zamerať svoju pozornosť.
15. Zo skúseností vyplýva, že čím je vyšší podiel na trhu a čím je dlhšie časové obdobie, počas ktorého sa udržia, tým je pravdepodobnejšie, že tu ide o dôležitú predbežnú indíciu existencie dominantného postavenia a za určitých okolností aj možných závažných následkov zneužívania tohto postavenia, ktoré opodstatňuje zásah Komisie podľa článku 82⁽¹⁾. Komisia však spravidla nevyvodí konečný záver, pokiaľ ide o pokračovanie šetrenia prípadu, bez preskúmania všetkých faktorov, ktoré môžu obmedziť správanie podniku.
- b) *Expanzia alebo vstup na trh*
16. Hospodárska súťaž je dynamický proces a posúdenie konkurenčného tlaku na podnik sa nemôže opierať výlučne o existujúcu trhovú situáciu. Treba prihliadať aj na potenciálny vplyv expanzie existujúcich konkurentov, vstup potenciálnych konkurentov na trh alebo riziko výskytu takejto expanzie alebo takéhoto vstupu. Podniku môže byť zabránené zvyšovať ceny, ak je možné v správnom čase a dostatočnej miere expandovať alebo vstúpiť na trh. Aby Komisia mohla označiť expanziu alebo vstup na trh za pravdepodobné skutočnosti, musí byť takáto expanzia pre konkrenta alebo vstup na trh pre vstupujúci subjekt dostatočne výnosné s prihliadnutím na faktory, ako sú prekážky v expanzii alebo vstupu, pravdepodobné reakcie údajného dominantného podniku alebo iných konkurentov, ako aj riziko neúspechu a s tým spojené náklady. Na to, aby sa expanzia alebo vstup na trh považovali za včasné, musia byť dostatočne rýchle, aby zamedzili alebo prekazili uplatnenie značnej trhovej sily. Aby sa expanzia alebo vstup na trh považovali za dostatočné, nemôže ísť iba o vstup malého rozsahu, napríklad na menšiu časť trhu. Expanzia či vstup musia byť dostatočne veľké, aby boli schopné zabrániť akémukoľvek pokusu prípadného dominantného podniku zvýšiť ceny na relevantnom trhu.
- (1) Pokial ide o vzťah medzi mierou dominantnosti a zistením zneužívania postavenia, pozri spojené veci C-395/96 P a C-396/96 P *Compagnie Maritime Belge Transports, Compagnie Maritime Belge a Dafra-Lines/Komisia*, Zb. 2000, s. I-1365, bod 119; vec T-228/97 *Irish Sugar/Komisia*, Zb. 1999, s. II-2969, bod 186.
17. Prekážky v expanzii alebo vstupu na trh môžu byť rozličnej formy. Môžu to byť zákonné prekážky, ako sú clá alebo kvóty, alebo môžu mať formu výhod pre dominantný podnik, ako sú úspory z rozsahu a zo sortimentu, prednosný prístup k základným vstupným materiálom alebo prírodným zdrojom, dôležitým technológiám⁽²⁾ alebo vytvorennej distribučnej a predajnej sieti⁽³⁾. Môžu zahŕňať aj náklady a iné prekážky vyplývajúce napríklad zo sieťových vplyvov, ktorým čelia odberatelia prechádzajúci k novému dodávateľovi. Aj vlastné správanie dominantného podniku môže vytvoriť prekážky pre vstup na trh, napríklad ak urobil značné investície, ktoré by museli realizovať aj vstupujúce subjekty alebo konkurenti⁽⁴⁾, alebo ak uzavrel dlhodobé zmluvy so svojimi odberateľmi, ktoré majú za následok zabránenie v prístupe na trh. Trvalo vysoké podiely na trhu môžu byť známkou prekážok vo vstupu na trh a v expanzii.
- c) *Vyrovnávacia kúpna sila*
18. Konkurenčný tlak môžu vyvíjať nie len existujúci alebo potenciálni konkurenti, ale aj odberatelia. Dokonca ani podnik s vysokým podielom na trhu nemusí byť schopný konať v značnom rozsahu nezávisle od odberateľov so značnou vyjednávacou silou⁽⁵⁾. Takáto vyrovnávacia kúpna sila môže vychádzať z veľkosti odberateľov alebo ich obchodného významu pre dominantný podnik a ich schopnosti rýchlo prejsť ku konkurovúcim dodávateľom, podporiť vstup nového subjektu na trh alebo vertikálne integrovať a presvedčivo hroziť, že tak urobia. Ak je vyrovnávacia sila dostatočne veľká, môže zamedziť alebo prekaziť pokus podniku zvýšiť ceny za účelom dosiahnutia zisku. Kúpna sila sa však nemusí považovať za dostatočne účinné obmedzenie, ak zabezpečuje ochranu pred trhovou silou dominantného podniku iba určitému alebo obmedzenému segmentu odberateľov.
- B. *Zabránenie v prístupe na trhu vedúce k poškodeniu spotrebiteľa („zabránenie v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž“)*
19. Cieľom Komisie v oblasti presadzovania práva, pokiaľ ide o správanie zamerané na vylúčenie konkurentov z trhu, je zabezpečiť, aby dominantný podnik nenarušil účinnú hospodársku súťaž tým, že protisúťažným spôsobom zabráni svojim konkurentom vstúpiť na trh, a v dôsledku toho poškodiť spotrebiteľov, či už vo forme vyšej cenovej úrovne, než ktorá by inak prevažovala, alebo v inej forme, ako je zniženie kvality či zúženie ponuky pre spotrebiteľa. Výraz „zabránenie v prístupe na trh, ktoré narúša

⁽²⁾ Vec T-30/89 *Hilti/Komisia*, Zb. 1991, s. II-1439, bod 19.

⁽³⁾ Vec 85/76 *Hoffmann-La Roche/Komisia*, Zb. 1979, s. 461, bod 48.

⁽⁴⁾ Vec 27/76 *United Brands/Komisia*, Zb. 1978, s. 207, bod 91.

⁽⁵⁾ Pozri vec T-228/97 *Irish Sugar/Komisia*, Zb. 1999, s. II-2969, body 97 – 104, v ktorej Súd prvého stupňa zvažoval, či by sa údajný nedostatok nezávislosti podniku vo vzťahu k odberateľom mal pokladať za mimoriadnu okolnosť brániacu označeniu tohto podniku za podnik s dominantným postavením napriek skutočnosti, že naň prípadá veľmi veľká časť predaja na trhu s priemyselným cukrom v Irsku.

hospodársku súťaž“ sa v tomto dokumente používa na opis situácie, kedy je efektívny prístup existujúcich alebo potenciálnych konkurentov k dodávkam alebo trhom obmedzený alebo znemožnený v dôsledku správania dominantného podniku, následkom čoho má dominantný podnik pravdepodobne možnosť zvýšiť ceny⁽¹⁾ za účelom dosiahnutia zisku a poškodiť tak spotrebiteľov. Identifikácia pravdepodobného poškodenia spotrebiteľa sa môže opierať o kvalitatívne a – ak je to potrebné a vhodné – aj o kvantitatívne dôkazy. Komisia sa bude takému bráneniu v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž, venovať na úrovni medziodberateľov alebo konečných spotrebiteľov⁽²⁾, alebo na oboch úrovniach.

20. Komisia bude zvyčajne zasahovať v súvislosti s článkom 82 vtedy, ak na základe preukazných a presvedčivých dôkazov údajné protiprávne konanie môže viesť k zabráneniu v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž. Pre takéto posúdenie pokladá Komisia za relevantné tieto faktory:

- postavenie dominantného podnika: vo všeobecnosti, čím silnejšie je dominantné postavenie, tým vyššia je pravdepodobnosť, že konanie chrániace toto postavenie povedie k zabráneniu v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž,
- podmienky na relevantnom trhu: sem patria podmienky pre vstup na trh a expanziu, ako je existencia úspor z rozsahu a/alebo zo sortimentu a sieťové vplyvy. Úspory z rozsahu znamenajú, že je menej pravdepodobné, že by konkurenti vstúpili na trh alebo na ňom zostali, ak dominantný podnik bráni vo vstupe na značnú časť relevantného trhu. Podobne môže toto konanie dominantnému podniku umožniť, aby „naklonil“ trh charakterizovaný sieťovými vplyvmi vo svoj prospech, alebo aby ďalej upevnil svoje postavenie na takomto trhu. Podobne, ak existujú značné prekážky pre vstup na dodávateľský a/alebo odberateľský trh, môže byť pre konkurentov úsilie o prekonanie týchto prekážok v prístupe na trh prostredníctvom vertikálnej integrácie nákladné,
- postavenie konkurentov dominantného podniku: patrí sem dôležitosť konkurentov pre zachovanie účinnej hospodárskej súťaže. Aj konkurent, ktorý má na trhu len malý podiel v porovnaní s ostatnými konkurentmi, môže v rámci hospodárskej súťaže zohrávať významnú úlohu. Môže byť napríklad najbližším konkurentom dominantnej firmy, zvlášť inovatívnym konkurentom, alebo konkurentom, o ktorom je známe, že systematicky znižuje ceny. Komisia sa môže pri posudzovaní niektorých prípadov na základe dostupných informácií

(1) Význam výrazu „zvýšenie cien“ je vysvetlený v bode 11.

(2) Pojem „spotrebiteľ“ zahŕňa všetkých priamych alebo nepriamych používateľov výrobkov, ktoré sú predmetom takéhoto správania, vrátane výrobcov, ktorí používajú tieto výrobky ako vstupný materiál, ako aj veľkoobchodníkov a konečných spotrebiteľov týchto výrobkov a produktov vyrobených s ich použitím. Ak sú medziodberatelia existujúcimi alebo potenciálnymi konkurentmi dominantného podniku, posúdenie sa zameriava na to, ako sa takéto správanie dotýka následných používateľov.

venovať aj otázke, či majú konkurenti k dispozícii realistické, účinné a vhodne načasované protistratégie, ktoré by mohli použiť,

— postavenie odberateľov alebo dodávateľov vstupných materiálov: tu je možné zvážiť aj možnú selektivitu uvedeného správania. Dominantný podnik môže uplatňovať toto správanie len voči vybraným odberateľom alebo dodávateľom vstupných materiálov, ktorí môžu byť zvlášť dôležití pre subjekty vstupujúce na trh alebo pre expanziu konkurentov, čím sa zvyšuje pravdepodobnosť zabránenia v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž⁽³⁾. V prípade odberateľov to môžu byť napríklad subjekty, v prípade ktorých je najpravdepodobnejšie, že budú reagovať na ponuky od alternatívnych dodávateľov, subjekty ktoré budú ponúkať taký odbyt výrobku, ktorý je pre nové podniky vstupujúce na trh najvhodnejším, subjekty situované v geografických oblastiach vhodných pre nový vstupujúci podnik, alebo subjekty, ktoré môžu ovplyvňovať správanie iných odberateľov. Pokiaľ ide o dodávateľov vstupných materiálov, môžu byť subjekty, s ktorými dominantná firma uzavrela výhradné dohody o dodávkach, podniky, v prípade ktorých je najpravdepodobnejšie, že budú reagovať na dopyt odberateľov, ktorí sú konkurentmi dominantnej firmy na odberateľskom trhu, prípadne ktorí môžu vyrábať výrobok v kvalite vhodnej – alebo na mieste vhodnom – pre nový vstupujúci subjekt. Budú zohľadené aj všetky stratégie, ktoré majú k dispozícii odberatelia alebo dodávateľov vstupných materiálov, ktoré by mohli pomôcť vzdorovať konaniu dominantnej firmy. Riziko zabránenia v prístupe na trh, ktoré by narúšilo hospodársku súťaž, sa zníži alebo prípadne odstráni, ak tieto strany majú nielen schopnosť, ale aj motiváciu takéto stratégiu použiť,

— rozsah údajného zneužitia postavenia: vo všeobecnosti, čím je percento celkového predaja na relevantnom trhu ovplyvnenom správaním podniku vyššie, čím dlhšie je jeho trvanie a čím pravidelnejšie sa toto správanie uplatňovalo, tým väčší je pravdepodobný dosah zabránenia v prístupe na trh,

— možné dôkazy o skutočnom zabránení v prístupe na trh: ak také správanie trvalo počas dlhšieho obdobia, trhová výkonnosť dominantného podniku a jeho konkurentov môže byť priamym dôkazom zabránenia v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž. Z dôvodov, ktoré možno pripisať údajnému protiprávnemu správaniu, mohlo dôjsť k zvýšeniu alebo k spomaleniu poklesu podielu dominantného podniku na trhu. Z podobných dôvodov môžu byť existujúci konkurenti odsunutí na okraj trhu alebo z trhu vylúčení, alebo sa potenciálni konkurenti môžu neúspešne pokúsiť vstúpiť na trh,

— priame dôkazy o akejkoľvek stratégii, ktorá má za cieľ vylúčiť konkurentov z trhu: patria sem interné dokumenty obsahujúce priame dôkazy o existencii stratégie, ktorá má za cieľ vylúčiť konkurentov z trhu (ako je podrobný plán určitých postupov na vylúčenie niektorého konkurenta z trhu, na zabránenie niektorému subjektu vo vstupe na trh alebo na zabránenie vzniku trhu). Takéto priame dôkazy môžu byť užitočné pri interpretácii správania dominantného podniku.

(3) Vec T-228/97 Irish Sugar/Komisia, Zb. 1999, s. II-2969, bod 188.

21. Pri skúmaní prípadu Komisia vypracuje analýzu všeobecných faktorov uvedených v bode 20 spolu s konkrétnejšími faktormi opísanými nižšie v oddieloch zaobrajúcich sa určitými druhmi správania podniku, ktoré majú za cieľ vylúčiť konkurentov z trhu, a ľubovoľné ďalšie faktory, ktoré môže považovať za dôležité. Toto posúdenie sa zvyčajne vykoná porovnaním aktuálnej alebo pravdepodobnej budúcej situácie na relevantnom trhu (pri existencii predmetného správania dominantného podniku) s použitím príslušných kontrafaktov, ako je jednoduchá absencia daného správania, alebo s iným realistickým alternatívnym scenárom so zreteľom na zavedené obchodné praktiky.

22. Môžu sa vyskytnúť okolnosti, za ktorých nie je potrebné, aby Komisia vykonalá podrobné posúdenie skôr, ako usúdi, že dané správanie pravdepodobne povedie k poškodeniu spotrebiteľa. Ak sa ukáže, že toto správanie vytvára len prekážky pre hospodársku súťaž a že nevytvára žiadnu efektívnosť, možno usúdiť, že tu došlo k narušeniu hospodárskej súťaže. Tento prípad by mohol nastať napríklad vtedy, ak by dominantný podnik bránil svojim odberateľom testovať výrobky konkurentov, alebo ak by svojim odberateľom poskytoval finančné stimuly pod podmienkou, že nebudú takéto výrobky testovať, alebo ak by zaplatil veľkoobchodníkovi alebo odberateľovi, aby zdržal uvedenie výrobku konkurenta na trh.

C. Správanie zamerané na vylúčenie konkurentov z trhu založené na cenách

23. Úvahy v bodoch 23 až 27 sa vzťahujú na správanie zamerané na vylúčenie konkurentov z trhu založené na cenách. Tvrď cenová súťaž je pre spotrebiteľov vo všeobecnosti prospěšná. Komisia bude proti bráneniu v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž, zvyčajne zasahovať len vtedy, ak predmetné konanie podniku narušilo alebo môže narušiť hospodársku súťaž zo strany konkurentov, ktorí sú pokladaní za rovnako výkonné podniky ako dominantný podnik⁽¹⁾.

24. Komisia si však uvedomuje, že za určitých okolností môže aj menej efektívny konkurent vytvoriť prekážku, ktorá by mala byť zohľadená pri posudzovaní toho, či konkrétné správanie založené na cenách má za následok zabránenie v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž. Komisia zaujme k tomuto obmedzeniu dynamický postoj vzhľadom na skutočnosť, že pri absencii zneužívania postavenia môže takýto konkurent profitovať z výhod spojených s dopytom, ako sú sieťové vplyvy a nadobúdanie skúseností, ktoré môžu zvýšiť jeho výkonnosť.

25. Aby Komisia zistila, či by dané správanie mohlo hypotetickému konkurentovi rovnako výkonnému ako dominantný podnik zabrániť v prístupe na trh, bude skúmať hospodárske údaje týkajúce sa nákladov a predajných cien,

⁽¹⁾ Vec 62/86 AKZO Chemie/Komisia, Zb. 1991, s. I-3359, bod 72: vo vzťahu k určovaniu cien pod priemernými celkovými nákladmi (ATC) Súdny dvor uviedol: „Takéto ceny môžu z trhu vytlačiť podniky, ktoré sú možno rovnako výkonné ako dominantný podnik, no ktoré v dôsledku svojich menších finančných zdrojov nie sú schopné odolávať konkurenčnému tlaku tohto podniku“. Pozri aj rozsudok z 10. apríla 2008 vo veci T-271/03 Deutsche Telekom/Komisia, dosiaľ neuverejnené, bod 194.

a najmä či dominantný podnik neponúka svoje výrobky za ceny, ktoré nepokrývajú náklady. Na tento účel bude potrebné, aby boli k dispozícii dostatočne viero hodné údaje. Ak budú dostupné informácie o nákladoch samotného dominantného podniku, Komisia ich bude používať. Ak viero hodné informácie o týchto nákladoch nebudú dostupné, Komisia sa môže rozhodnúť, že použije údaje o nákladoch od konkurentov alebo iné porovnateľné viero hodné údaje.

26. Hodnotami pre porovnanie nákladov, ktoré Komisia pravdepodobne použije, sú priemerné náklady, ktorým bolo možné predísť (average avoidable cost – AAC) a dlhodobé priemerné prírastkové náklady (long-run average incremental cost – LRAIC)⁽²⁾. Nepokrytie AAC naznačuje, že dominantný podnik sa zmieruje so stratou ziskov v krátkodobom výhľade a že rovnako efektívny konkurent nemôže uspokojiť cieľových zákazníkov bez toho, aby mu nevznikla strata. LRAIC sú zvyčajne vyššie ako AAC, pretože na rozdiel od AAC (ktoré zahŕňajú len fixné náklady, ak vznikli počas skúmaného obdobia) zahŕňajú fixné náklady špecifické pre daný výrobok vynaložené pred obdobím, v ktorom došlo k údajnému protiprávnemu konaniu. Nepokrytie LRAIC naznačuje, že dominantný podnik nepokrýva všetky (zodpovedajúce) fixné náklady spojené s výrobou daného produktu alebo poskytovaním danej služby a že rovnako výkonnému konkurentovi by mohlo byť zabránené v prístupe na trh⁽³⁾.

27. Ak z údajov jednoznačne vyplýva, že rovnako efektívny konkurent môže efektívne konkurovať postupu dominantnej firmy v oblasti cien, Komisia z toho v zásade vyvodí, že postup dominantného podniku v oblasti cien pravdepodobne nemá nepríaznivý vplyv na účinnú hospodársku súťaž, a teda ani na spotrebiteľov, a preto pravdepodobne nebude intervenovať. No ak, naopak, údaje naznačujú, že cena, ktorú úctuje dominantný podnik môže vylúčiť rovnako efektívnych konkurentov z trhu, potom to Komisia zahrňie do všeobecného posúdenia zabránenia v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž (pozri oddiel B), s prihliadnutím na ďalšie kvantitatívne a kvalitatívne dôkazy.

⁽²⁾ Priemerné náklady, ktorým sa dá vyhnúť, sú priemer nákladov, ktorým sa dalo vyhnúť, keby spoločnosť nevyrábala menšie množstvo (nadmernej) produkcie, v tomto prípade množstvo, ktoré bolo týmto predmetom protiprávneho konania. AAC a priemerné variabilné náklady (average variable cost – AVC) budú vo väčšine prípadov rovnaké, pretože často sú to len variabilné náklady, ktorým je možné sa vyhnúť. Dlhodobé priemerné prírastkové náklady sú priemer všetkých (variabilných a fixných) nákladov, ktoré vzniknú spoločnosťi pri výrobe konkrétneho výrobku. LRAIC a priemerné celkové náklady (average total cost – ATC) sú dobrými ukazovateľmi a v prípade podnikov vyrábajúcich jediný výrobok sú rovnaké. Ak podniky vyrábajúce viac výrobkov majú úspory z rozsahu, bude LRAIC pre každý jednotlivý výrobok nižšie ako ATC, pretože skutočné spoločné náklady sú v LRAIC nezohľadnené. V prípade viacerých výrobkov sa všetky náklady, ktorým sa bolo možné vyhnúť tým, že by sa určitý výrobok alebo sortiment nebol vyrábal, nepovažujú za spoločné náklady. Ak sú spoločné náklady značné, bude možno potrebné zohľadniť ich pri posudzovaní schopnosti podniku zabrániť rovnako efektívnym konkurentom v prístupe na trh.

⁽³⁾ Aby bolo možné použiť tieto hodnoty pre porovnanie nákladov môže byť tiež potrebné posúdiť príjmy a náklady dominantnej spoločnosti a jej konkurentov v širšom kontexte. Posúdenie len toho, či cena a príjmy kryjú náklady na daný výrobok, nemusí byť postačujúce, môže byť potrebné preskúmať aj prírastkové výnosy v prípade, ak správanie dominantnej spoločnosti nepríaznivo vplyva na jej príjmy na iných trhoch alebo z iných výrobkov. Podobne v prípade dvojstranných trhov môže byť potrebné preskúmať príjmy a náklady obidvoch strán súčasne.

D. Objektívna nevyhnutnosť a efektívnosť

28. Pri presadzovaní článku 82 Komisia bude skúmať aj odôvodnenia dominantného podniku, že jeho správanie je opodstatnené⁽¹⁾. Dominantný podnik tak môže urobiť buď preukázaním, že jeho správanie je objektívne nevyhnutné, alebo preukázaním, že jeho správanie má pozitívny vplyv na efektivitu, čo vyvažuje nepriaznivý protisútažný dosah na spotrebiteľov. V tejto súvislosti Komisia posúdi, či daný postup podniku je nevyhnutný a primeraný cieľu, ktorý dominantný podnik údajne sleduje.
29. Či je správanie podniku objektívne nevyhnutné a primerané, sa musí posudzovať na základe faktorov, ktoré sú pre dominantný podnik externé. Vylúčenie konkurentov z trhu sa môže napríklad považovať za objektívne nevyhnutné z dôvodov zdravia a bezpečnosti v súvislosti s charakterom daného výrobku. No pri preukazovaní toho, či je takéto vylúčenie objektívne nevyhnutné, sa musí zohľadniť skutočnosť, že stanovovanie a presadzovanie zdravotných a bezpečnostných nariem je úlohou verejných orgánov. Nie je úlohou dominantného podniku podnikať kroky z vlastnej iniciatívy, aby výrobky, ktoré považuje – správne alebo nesprávne – za nebezpečné pre svoj vlastný výrobok alebo za výrobky horšej kvality, vylúčil z trhu⁽²⁾.
30. Podľa názoru Komisie môže dominantný podnik zdôvodniť svoje konanie, ktoré vedie k vylúčeniu konkurentov z trhu, aj vyšou efektívnosťou, pokiaľ je možné zaručiť, že poškodenie spotrebiteľov je nepravdepodobné. V tejto súvislosti sa od dominantného podniku bude vo všeobecnosti očakávať, že s dostatočnou mierou pravdepodobnosti a na základe overiteľných faktov preukáže, že sú splnené tieto kumulatívne podmienky⁽³⁾:
- v dôsledku správania podniku bola dosiahnutá alebo sa pravdepodobne dosiahne vyšia efektívnosť. Môže ísť napríklad o technické zlepšenia kvality tovarov alebo zníženie nákladov na výrobu alebo distribúciu,
 - na dosiahnutie vyšej efektívnosti je takéto správanie podniku nevyhnutné: nesmú však existovať žiadne iné hospodársku sútaž menej narušajúce alternatívny postupu podniku, s použitím ktorých by bolo možné dosiahnuť rovnakú efektívnosť,

⁽¹⁾ Pozri vec 27/76 United Brands/Komisia, Zb. 1978, s. 207, bod 184; vec 311/84 Centre Belge d'études des marchés – Télémärketing (CBEM)/Compagnie luxembourgeoise de télédiffusion (CLT) a Information publicité Benelux (IPB), Zb. 1985, s. 3261, bod 27; vec T-30/89 Hilti/Komisia, Zb. 1991, s. II-1439, body 102 – 119; vec T-83/91 Tetra Pak International/Komisia (Tetra Pak II), Zb. 1994, s. II-755, body 136 a 207; vec C-95/04 P British Airways/Komisia, Zb. 2007, s. I-2331, body 69 a 86.
⁽²⁾ Pozri napríklad vec T-30/89 Hilti/Komisia, Zb. 1991, s. II-1439, body 118 – 119; vec T-83/91 Tetra Pak International/Komisia (Tetra Pak II), Zb. 1994, s. II-755, body 83 – 84 a 138.
⁽³⁾ V odlišnom kontexte článku 81 zmluvy pozri oznamenie Komisie – Usmernenia o uplatňovaní článku 81 ods. 3 zmluvy (Ú. v. EÚ C 101, 27.4.2004, s. 97).

— pravdepodobná vyšia efektívnosť dosiahnutá v dôsledku predmetného správania podniku vyvažuje všetky pravdepodobné nepriaznivé vplyvy na hospodársku sútaž a prospech spotrebiteľov na zasiahnutých trhoch,

— konanie nenarúša účinnú hospodársku sútaž odstránením všetkých alebo väčšiny existujúcich zdrojov skutočnej alebo potenciálnej konkurencie. Súperenie medzi podnikmi je základnou hnacou silou hospodárskej efektívnosti, vrátane dynamickej efektívnosti vo forme inovácie. Pri jeho absencii budú dominantnému podniku chýbať adekvátné stimuly pokračovať vo vytváraní a ďalšom postupovaní vyšej efektívnosti. Ak nejestvuje žiadna zostávajúca hospodárska sútaž a žiadna predvídateľné riziko vstupu ďalšieho subjektu na trhu, preváži ochrana súperenia a konkurenčného procesu možnú vyšiu efektívnosť. Podľa názoru Komisie vylúčenie konkurentov z trhu, ktoré zachováva, vytvára alebo posilňuje postavenie na trhu blížiace sa k monopolnému postaveniu, nemôže byť zvyčajne zdôvodnené vytváraním vyšej efektívnosti.

31. Je povinnosťou dominantného podniku poskytnúť všetky údaje potrebné na preukázanie toho, že príslušné správanie je objektívne opodstatnené. Potom je úlohou Komisie urobiť konečné posúdenie, či predmetné správanie je objektívne nevyhnutné alebo nie a či je – na základe zváženia všetkých evidentných vplyvov narušajúcich hospodársku sútaž voči prípadnej vyšej a opodstatnejefektívnosti – pravdepodobné, že toto správanie bude mať za následok poškodenie spotrebiteľov.

IV. KONKRÉTNE FORMY ZNEUŽÍVANIA

A. Výhradné obchodovanie

32. Dominantný podnik sa môže pokúsiť vylúčiť svojich konkurentov z trhu prostredníctvom záväzkov výhradného nákupu alebo zliav – tieto opatrenia sa spoločne označujú ako výhradné obchodovanie⁽⁴⁾ – a tak im zabrániť predávať ich výrobky zákazníkom. V tomto oddiele je uvedené za akých okolnosti je najpravdepodobnejšie, že Komisia zasiahne v súvislosti s dohodami o výhradnom obchodovaní, ktoré uzavreli dominantné podniky.

a) Výhradný nákup

33. Záväzok výhradného nákupu vyžaduje od odberateľa na konkrétnom trhu, aby nakupoval výhradne alebo do

⁽⁴⁾ Pojem výhradné obchodovanie zahŕňa aj povinnosť výhradných dodávok alebo stimuly s rovnakým účinkom, ktorými sa dominantný podnik snaží vylúčiť svojich konkurentov z trhu tým, že im bráni kupovať tovar od iných dodávateľov. Komisia usudzuje, že takéto zabránenie v prístupe k vstupnému materiálu môže v zásade viest k zabráneniu v prístupe na trh, ktoré naruša hospodársku sútaž, ak povinnosť výhradných dodávok alebo stimul viažu väčšinu efektívnych dodávateľov vstupného materiálu a odberatelia konkurujúci dominantnému podniku nie sú schopní nájsť alternatívne efektívne zdroje dodávok vstupného materiálu.

značnej miery len od dominantného podniku. Niektoré ďalšie záväzky, ako sú požiadavky na zásoby, ktoré, zdá sa, nemožno označiť za výhradný nákup, môžu v praxi viesť k rovnakému účinku (¹).

34. S cieľom presvedčiť odberateľov, aby pristúpili na výhradný nákup, dominantný podnik môže byť nútene, aby úplne alebo čiastočne nahradil kupujúcim stratu v hospodárskej súťaži vyplývajúcu z výhradnosti. Ak sa takáto náhrada poskytuje, môže byť prevzatie záväzku výhradného nákupu od dominantného podniku v individuálnom záujme odberateľa. Bolo by však nesprávne, keby sme z toho automaticky vydobili, že všetky záväzky výhradného nákupu sú spoločne vo všeobecnosti pre odberateľov výhodné, vrátane tých, ktorí práve nenakupujú od dominantného podniku, ako aj pre konečných spotrebiteľov. Komisia sústredí svoju pozornosť na prípady, pri ktorých je pravdepodobné, že spotrebiteľia nebudú mať z takéhoto postupu úžitok. Táto situácia by nastala najmä v prípade, ak je veľa odberateľov a všetky záväzky výhradného nákupu od dominantného podniku spolu bránia konkurenčným podnikom v prístupe na trh alebo v expanzii.

35. Okrem faktorov uvedených v bode 20 budú pri rozhodovaní, či Komisia zasiahne v prípade dohôd o výhradnom nákupe, zvlášť dôležité tieto faktory.

36. Schopnosť záväzkov výhradného nákupu vyústiť do protisúťažného zabránenia v prístupe na trh sa zvyšuje najmä vtedy, ak by bol v prípade absencie záväzkov vyvíjaný značný tlak zo strany konkurentov, ktorí nepôsobili na trhu v čase prevzatia záväzku, alebo ktorí nemôžu v plnej mierе pokrýť dopyt odberateľov. Konkurenti nemusia byť schopní pokrýť celý dopyt určitého odberateľa, pretože dominantný podnik je aspoň pre časť dopytu na trhu nevyhnutným obchodným partnerom. A to napríklad preto, že jeho značka je „must stock item“ (jej zastúpenie v tovarovej skladbe je nevyhnutné) uprednostňovaný mnohými konečnými spotrebiteľmi, alebo preto, že kapacity ostatných dodávateľov sú také, že jedine dominantný dodávateľ môže zabezpečiť časť dopytu (²). Ak môžu konkurenti súperiť za rovnakých podmienok o celý dopyt každého jednotlivého odberateľa, je vo všeobecnosti nepravdepodobné, že by záväzky výhradného nákupu bránili účinnej hospodárskej súťaži, okrem prípadu, že by prechod odberateľov k inému dodávateľovi bol fažký v dôsledku trvania záväzku výhradného nákupu. Vo všeobecnosti, čím dlhšie trvá záväzok, tým väčší je pravdepodobný vplyv vylúčenia z prístupu na trh. Ak je však dominantný podnik nevyhnutným obchodným partnerom pre všetkých alebo väčšinu odberateľov, aj záväzok výhradného nákupu s krátkym trvaním môže viesť k protisúťažnému zabráneniu v prístupe na trh.

(¹) Vec T-65/98 *Van den Bergh Foods/Komisia*, Zb. 2003, s. II-4653. V tomto prípade bola povinnosť používať chladiarne výhradne pre výrobky dominantného podniku označená za postup vedúci k výhradnému odbytu.

(²) Vec T-65/98 *Van den Bergh Foods/Komisia*, Zb. 2003, s. II-4653, body 104 a 156.

b) Podmienené zľavy

37. Podmienené zľavy sú zľavy poskytnuté odberateľom s cieľom odmeniť ich za konkrétnu formu nákupného správania. Obvyklý charakter podmienenej zľavy spočíva v tom, že odberateľ dostane zľavu, ak jeho nákupy za vymedzené referenčné obdobie prekročia určitý prah, pričom sa zľava poskytuje buď na všetky nákupy (retroaktívne zľavy) alebo len na tie nákupy, ktoré prekračujú nákupy potrebné na dosiahnutie uvedeného prahu (prírastkové zľavy). Podmienené zľavy nie sú nezvyčajnou praxou. Podniky môžu ponúkať takéto zľavy, aby prilákali väčší dopyt, čo môže stimulať dopyt a byť prospešné pre spotrebiteľov. No keď takéto zľavy poskytuje dominantný podnik, môžu skutočne alebo pravdepodobne viesť k zabráneniu v prístupe k trhu podobne, ako pri záväzkoch výhradného nákupu. Podmienené zľavy môžu mať takéto následky bez toho, aby dominantnému podniku spôsobili cítele straty (³).

38. Okrem faktorov už uvedených v bode 20 sú pre Komisiu pri určovaní, či daný systém podmienených zliav môže výstúpiť do zabránenia v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž, obzvlášť dôležité nižšie uvedené faktory, ktoré budú súčasťou priorít Komisie v oblasti presadzovania práva.

39. Podobne ako v prípade záväzku výhradného nákupu je pravdepodobnosť zabránenia v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž, vyššia vtedy, ak konkurenti nie sú schopní súperiť za rovnakých podmienok o celý dopyt každého jednotlivého odberateľa. Podmienená zľava poskytnutá dominantným podnikom mu môže umožniť používať „nespornú“ časť dopytu každého odberateľa (t. j. množstvo, ktoré by odberateľ za akýchkoľvek okolností kúpil od dominantného podniku) ako nástroj na zníženie ceny, ktorá sa má zaplatiť za „spornú“ časť dopytu (t. j. množstvo, pri ktorom odberateľ môže uprednostniť a nájsť náhradu) (⁴).

40. Retroaktívne zľavy môžu vo všeobecnosti výrazne zabrániť v prístupe na trh, pretože môžu spôsobiť, že sa presun malých množstiev dopytu k alternatívnemu dodávateľovi stane pre odberateľov menej príťažlivým, ak by takýto presun mal za následok stratu retroaktívnych zliav (⁵). Potenciálna schopnosť retroaktívnych zliav zabrániť v prístupe na trh je v zásade najsilnejšia pri poslednej zakúpenej jednotke výrobku pred prekročením prahu pre poskytnutie zľavy. Podľa názoru Komisie je však pre posúdenie vplyvu zľavy na posilnenie vernosti odberateľa dôležitý nielen vplyv na hospodársku súťaž v súvislosti so zakúpením poslednej jednotky, ale aj vplyv systému zliav v podobe zabránenia v prístupe (skutočných alebo potenciálnych) konkurentov dominantného dodávateľa na trh.

(³) V tejto súvislosti sa posúdenie podmienených zliav lísi od posúdenia predátorského správania, ktoré vždy spôsobuje obete.

(⁴) Pozri vec T-203/01 *Michelin/Komisia (Michelin II)*, Zb. 2003, s. II-4071, body 162 a 163. Pozri aj vec T-219/99 *British Airways/Komisia*, Zb. 2003, s. II-5917, body 277 a 278.

(⁵) Vec 322/81 *Nederlandse Banden Industrie Michelin/Komisia (Michelin I)*, Zb. 1983, s. 3461, body 70 až 73.

Čím vyššia je zľava ako percentuálny podiel celkovej ceny a čím vyšší je prah na dosiahnutie zľavy, tým väčšia je motívacia pre odberateľov, ktorí ho ešte nedosiahli, a teda silnejšie pravdepodobné zabránenie v pôsobení existujúcich alebo potenciálnych konkurentov na trhu.

41. Pri uplatňovaní metodiky vysvetlenej v bodoch 23 až 27 má Komisia v úmysle skúmať v rozsahu, v akom sú dostupné a vierohodné údaje, či je systém zliav schopný zabrániť expanzii alebo vstupu na trh rovnako efektívnych konkurentov tým, že pre nich sťaží uspokojovanie časti požiadaviek individuálnych odberateľov. V tejto súvislosti Komisia odhadne, akú cenu by musel konkurent ponúknut, aby odberateľovi nahradil stratu podmienenej zľavy, keby tento odberateľ presunul časť svojho dopytu („relevantné množstvo“) od dominantného podniku. Efektívnu cenou, ktorej sa konkurent bude musieť prispôsobiť, nie je priemerná cena dominantného podniku, ale bežná (cenníková) cena ménus zľava, ktorú odberateľ stratí presunutím, vypočítaná pre celé relevantné množstvo odbytu a príslušné časové obdobie. Komisia zohľadní rozpätie chyby, ktorú môžu spôsobiť neistoty spojené s týmto druhom analýzy.
42. Relevantné množstvo, pre ktoré sa má vypočítať efektívna cena v konkrétnom prípade, závisí od špecifických faktov každého prípadu a od toho, či je zľava prírastková alebo retroaktívna. V prípade prírastkových zliav je relevantným množstvom zvyčajne posudzovaný prírastkový odbyt. V prípade retroaktívnych zliav bude vo všeobecnosti dôležité v kontexte konkrétneho trhu posúdiť, aká veľká časť dopytu odberateľa sa môže reálne presunúť ku konkurentovi („sporný podiel“ alebo „sporná časť“). Ak je pravdepodobné, že by odberatelia boli ochotní a schopní pomerne rýchlo presunúť značnú časť svojho dopytu k (potenciálnemu) konkurentovi, relevantné množstvo môže byť pomerne veľké. Ak je naopak pravdepodobné, že odberatelia by chceli alebo boli schopní presunúť prírastkovo len malé množstvá, potom bude relevantný rozsah pomerne malý. V prípade existujúcich konkurentov môže o relevantnom množstve čo to napovedať ich schopnosť rozšíriť odbyt a výkyvy v tomto odbyte počas určitej doby. V prípade potenciálnych konkurentov možno – ak sa dá – posúdiť, pri akom množstve je vstup nového subjektu na trh reálny. Na zistenie reálneho trhového podielu nového subjektu vstupujúceho na trh je možné použiť historický model rastu nových subjektov vstupujúcich na rovnaké alebo podobné trhy⁽¹⁾.

(1) Relevantný rozsah sa bude odhadovať na základe údajov s rôznou mierou presnosti. Komisia to zohľadní, pri vydelení záverov o schopnosti dominantného podniku zabrániť rovnako efektívnymu konkurentom v prístupe na trh. Môže tiež byť užitočné vypočítať, aký veľký podiel dopytu odberateľov v prímerie by subjekt vstupujúci na trh mal minimálne získať, aby skutočná cena bola aspoň taká vysoká ako LRAIC dominantnej spoločnosti. V mnohých prípadoch môže zistenie veľkosti tohto podielu v porovnaní so skutočnými trhovými podielmi konkurentov a s ich podielmi na dopyte odberateľov objasniť, či systém zliav môže mať za následok zabránenie v prístupe na trh, ktoré môže narušiť hospodársku súťaž.

43. Čím nižšia je odhadovaná efektívna cena za celé relevantné množstvo v porovnaní s priemernou cenou dominantného dodávateľa, tým silnejší je vplyv povzbudzovania odberateľov k vernosti. Ak efektívna cena zostáva trvalo nad úrovňou LRAIC dominantného podniku, umožňuje to zvyčajne rovnako výkonnému konkurentovi výhodne s ním súperiť, bez ohľadu na zľavu. Za týchto okolností zľava zvyčajne nemôže brániť v prístupe na trh, a tak narušiť hospodársku súťaž.

44. Ak je efektívna cena pod úrovňou AAC, systém zliav spravidla môže dokonca aj rovnako efektívnym konkurentom brániť v prístupe na trh. Ak je efektívna cena medzi AAC a LRAIC, Komisia bude skúmať, či je na základe ďalších faktorov možné dospiť k záveru, že dokonca aj rovnako výkonní konkurenti pravdepodobne budú mať prekážky pri vstupe na trh alebo expanzii. V tejto súvislosti bude Komisia skúmať, či a v akom rozsahu disponujú konkurenti realistickými a účinnými protistrategiami, napríklad schopnosťou využiť aj „nespornú“ časť dopytu svojich odberateľov ako nástroj na zníženie ceny pre relevantné množstvo. Ak konkurenti nedisponujú takýmito protistrategiami, bude Komisia zastávať názor, že systém zliav môže zabrániť rovnako efektívnym konkurentom v prístupe na trh.

45. Ako sa uvádzá v bode 27, táto analýza bude začlenená do celkového posúdenia s prihliadnutím na ďalšie relevantné kvantitatívne alebo kvalitatívne dôkazy. Zvyčajne je dôležité posúdiť, či sa systém zliav uplatňuje s individualizovanou alebo štandardizovanou prahovou hodnotou. Individualizovaná prahová hodnota – založená na percentuálnom podiele celkového dopytu odberateľa alebo individualizovanom cielovom objeme – umožňuje dominantnému dodávateľovi stanoviť prah tak, aby bolo pre odberateľov ľahké zmeniť dodávateľa, čím sa maximalizuje účinok povzbudzovania odberateľov k vernosti⁽²⁾. Naopak štandardizovaná prahová hodnota objemu – rovnaká pre všetkých alebo pre skupinu odberateľov – môže byť príliš vysoko nastavená pre menších odberateľov a/alebo príliš nízko nastavená pre väčších odberateľov, než aby nou bolo možné povzbudiť odberateľov k vernosti. Ak je však možné preukázať, že štandardizovaná prahová hodnota objemu zhruba zodpovedá dopytu značnej časti odberateľov, Komisia z toho pravdepodobne vyvodí záver, že takýto štandardizovaný systém zliav môže zabrániť v prístupe na trh, čo naruša hospodársku súťaž.

c) Efektívnosť

46. Ak sú splnené podmienky uvedené v oddiele III D, Komisia posúdi tvrdenia dominantných podnikov, že systémy zliav prinášajú nákladové alebo iné zvýhodnenie, ktoré prechádza aj na odberateľov⁽³⁾. Nákladové zvýhodnenie súvisiace s transakciami je často možné pravdepodobnejšie dosiahnuť v prípade štandardizovaných prahových hodnôt objemu

(2) Pozri vec 85/76 Hoffmann-La Roche & Co./Komisia, Zb. 1979, s. 461, body 89 a 90; vec T-288/97 Irish Sugar/Komisia, Zb. 1999, s. II-2969, bod 213; vec T-219/99 British Airways/Komisia, Zb. 2003, s. II-5917, body 7 – 11 a 270 – 273.

(3) Pokiaľ ide o zľavy, pozri napr. vec C-95/04 P British Airways/Komisia, Zb. 2007, s. I-2331, bod 86.

než individualizovaných prahových hodnôt objemu. Podobne je pravdepodobnejšie, že stimulovať distribútorov, aby vyrábali a predávali väčšie množstvo, budú skôr systémy prírastkových než systémy retroaktívnych zliav⁽¹⁾. Za tých istých podmienok bude Komisia posudzovať či dohody o výhradnom obchodovaní preukázateľne prinášajú zvýhodnenie konkrétnym odberateľom – ak by bez nich dominantný podnik nemohol realizovať určité zmluvne požadované investície potrebné k tomu, aby mohol dodávať tovar týmto odberateľom.

B. Viazanie a balíčkovanie

47. Dominantný podnik sa môže pokúsiť zabrániť svojim konkurentom v prístupe na trh viazaním a balíčkovaním. V tomto oddiele sú uvedené okolnosti, ktoré môžu najpravdepodobnejšie podnietiť intervenciu Komisie pri posudzovaní viazania a balíčkovania zo strany dominantných podnikov.
48. Situácia, keď odberatelia, ktorí kupujú jeden výrobok (viažuci výrobok), sú povinní kúpiť od dominantného podniku aj iný výrobok (viazaný výrobok) sa označuje ako „viazanie“. Viazanie sa môže uskutočniť na technickom alebo zmluvnom základe⁽²⁾. „Balíčkovanie“ zvyčajne znamená spôsob, akým dominantný podnik ponúka a oceňuje výrobky. V prípade čistého balíčkovania sa výrobky predávajú len spolu vo fixných množstevných pomeroch. V prípade zmiešaného balíčkovania, zvyčajne uvádzaného ako zlava na viac výrobkov, sú výrobky dostupné aj samostatne, ale súčet cien pri samostatnom predaji je vyšší ako cena za balíček.
49. Viazanie a balíčkovanie sú bežnými praktikami, ktorých cieľom je poskytovať odberateľom lepšie výrobky alebo ponuky nákladovo efektívnejšími spôsobmi. Podnik, ktorý je dominantný na jednom výrobkovom trhu (alebo viacerých výrobkových trhoch) zväzku alebo balíčka (označovanom ako viažuci trh), môže viazánim alebo balíčkováním poškodiť odberateľov tak, že na trh nevpustí iné výrobky, ktoré sú súčasťou zväzku alebo balíčka (označeného ako viazaný trh) a, nepriamo, uzavrie aj viažuci trh.
50. Komisia zvyčajne začne konanie podľa článku 82, ak je podnik dominantný na viažucom trhu⁽³⁾ a ak sú okrem toho splnené tieto podmienky: i) viažuce a viazané výrobky sú rozdielne výrobky; a ii) existuje možnosť, že viazanie bude mať za následok zabránenie v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Pozri vec T-203/01 Michelin/Komisia (Michelin II), Zb. 2003, s. II-4071, body 56 až 60 a 74 a 75.

⁽²⁾ Technické viazanie nastáva, ak je viažuci výrobok navrhnutý tak, že funguje správne len viazaným výrobkom (a nie s alternatívmi ponúkanými konkurentmi). Zmluvné viazanie nastáva, keď sa odberateľ, ktorý kupuje viažuci výrobok, zaviaže kúpiť aj viazaný výrobok (a nie alternatívne ponúkané konkurentmi).

⁽³⁾ Podnik by mal byť dominantný na viažucom trhu, aj keď nie nevyhnutne na viazanom trhu. V prípadoch balíčkovania musí byť podnik dominantný na jednom z trhov, na ktorom ponúka balíčkovane produkty. V osobitnom prípade viazania na následných trhoch musí byť podnik dominantný na viažucom trhu a/alebo na následnom viazanom trhu.

⁽⁴⁾ Vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601, najmä body 842, 859 až 862, 867 a 869.

a) Rozdielne výrobky

51. To, či bude Komisia považovať výrobky za rozdielne, závisí od dopytu odberateľov. Dva výrobky sú rozdielne vtedy, keď by si značný počet odberateľov pri absencii viazania alebo balíčkovania kúpil viažuci výrobok bez toho, aby od toho istého dodávateľa kúpil aj viazaný výrobok, čo znamená, že viazaný výrobok je možné vyrábať nezávisle od viažuceho výrobku a naopak⁽⁵⁾. Dôkaz, že dva výrobky sú rozdielne, by mohol zahŕňať priamy dôkaz toho, že odberateľ, ak má možnosť vybrať si, kupuje viažuce a viazané výrobky oddelené z rôznych zdrojov dodávok, alebo nepriamy dôkaz, ako je prítomnosť podnikov na trhu, ktoré sa špecializujú na výrobu alebo predaj viazaného výrobku bez viažuceho výrobku⁽⁶⁾ alebo každého z výrobkov balíčkovaných dominantnou firmou, alebo dôkaz naznačujúci, že podniky s malou trhovou silou, najmä na trhoch s fungujúcou hospodárskou súťažou, majú tendenciu neviazať alebo nebalíčkovať takéto výrobky.

b) Zabránenie v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž na viazanom a/alebo viažucom trhu

52. Viazanie alebo balíčkovanie môže viesť k narušeniu hospodárskej súťaže na viazanom trhu, viažucom trhu alebo na obidvoch trhoch súčasne. Aj v prípade, že cieľom viazania alebo balíčkovania je chrániť postavenie dominantného podniku na viažucom trhu, tejto ochrany sa docieľuje nepriamo prostredníctvom zabránenia v prístupe na viazaný trh. Komisia pokladá okrem faktorov už uvedených v bode 20 aj následne uvedené faktory za vo všeobecnosti zvlášť relevantné pre identifikáciu prípadov pravdepodobného alebo skutočného zabránenia v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž.
53. Predpokladá sa, že riziko zabránenia v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž, bude väčšie, ak dominantný podnik dlhodobo uplatňuje svoju stratégiu viazania alebo balíčkovania, napríklad technickým viazáním, ktorého zrušenie je nákladné. Technické viazanie znižuje aj možnosti pre ďalší predaj jednotlivých komponentov.
54. V prípade balíčkovania môže mať podnik dominantné postavenie pre viac ako jeden výrobok v balíčku. Čím väčší je počet takýchto výrobkov v balíčku, tým vyššia je pravdepodobnosť zabránenia v prístupe na trh, ktoré narúša hospodársku súťaž. Toto platí najmä v prípade, ak je pre konkrenta ľahké napodobniť balíček, a to buď samostatne, alebo v spojení s inými.

55. Viazanie môže viesť k menšej súťaži o získanie odberateľov, ktorí majú záujem o zakúpenie balíčkovaného výrobku, nie však viažuceho výrobku. Ak konkurenti dominantného podniku nenájdú dostatočný počet odberateľov viazaného výrobku, ktorý by im umožnil udržať sa na viazanom trhu, môže mať viazanie za následok, že tito odberatelia budú čeliť vyšším cenám.

⁽⁵⁾ Vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601, body 917, 921 a 922.

⁽⁶⁾ Vec T-30/89 Hilti/Komisia, Zb. 1991, s. II-1439, bod 67.

56. Ak možno viažuci a viazaný výrobok použiť vo variabilných množstvách ako vstupný materiál pre výrobný proces, odberatelia môžu reagovať na zvýšenie ceny viažuceho výrobku zvýšením svojho dopytu po viazanom výrobku pri súčasnom znížení svojho dopytu po viažucom výrobku. Viazaním týchto dvoch výrobkov sa dominantný podnik môže snažiť vyhnúť tomuto nahrádzaniu a v dôsledku toho môže byť schopný zvýšiť svoje ceny.
57. Ak sú ceny, ktoré dominantný podnik môže žiadať na viažucom trhu, regulované, viazanie môže umožniť tomuto podniku zvýšiť ceny na viazanom trhu, aby si kompenzoval stratu výnosov spôsobenú regulovaním na viažucom trhu.
58. Ak je viazaný výrobok dôležitým doplňujúcim výrobkom pre odberateľov viažuceho výrobku, zníženie počtu alternatívnych dodávateľov viazaného výrobku, a teda znížená dostupnosť tohto výrobku, môže sťažiť samotný vstup subjektov na viažuci trh.

c) Zľavy pri ponuke viacerých výrobkov

59. Zľava na viac výrobkov môže narušiť hospodársku súťaž na viazanom alebo viažucom trhu, ak je taká vysoká, že rovnako výkonné konkurenti ponúkajúci len niektoré komponenty nemôžu konkurovať diskontovanému balíčku.
60. Teoreticky by bolo ideálne, ak by vplyv zľavy bolo možné posúdiť preskúmaním, či prírastkové výnosy kryjú prírastkové náklady pre každý výrobok v balíčku dominantného podniku. V praxi je však posúdenie prírastkových výnosov zložité. Preto bude Komisia pri presadzovaní práva vo väčšine situácií používať prírastkovú cenu ako vhodný ukazovateľ. Ak prírastková cena, ktorú odberatelia platia za každý výrobok dominantného podniku v balíčku, zostane pre dominantný podnik nad úrovňou LRAIC nákladov, ktoré tomuto podniku vznikli v dôsledku zahrnutia tohto výrobku do balíčka, Komisia spravidla nebude zasahovať, pretože rovnako efektívny konkurent ponúkajúci len jeden výrobok by mal byť v zásade schopný konkurovať balíčku a dosahovať zisk. Opatrenia na presadenie práva však môžu byť opodstatnené, ak je prírastková cena nižšia ako LRAIC, pretože v takom prípade možno dokonca aj rovnako výkonnému konkurentovi zabrániť v expanzii alebo vstupe na trh (¹).

61. Ak dôkazy naznačujú, že konkurenti dominantného podniku predávajú rovnaké balíčky, alebo by ich v dohľadnej dobe mohli začať predávať bez toho, aby ich odradili možné dodatočné náklady, bude Komisia túto situáciu pokiaľ za vzájomné konkurovanie balíčkov, a v takom prípade relevantná otázka nespočíva v tom, či prírastkové výnosy kryjú prírastkové náklady pre každý výrobok v balíčku, ale skôr v tom, či celková cena balíčka je predátorská.

(¹) Hodnoty pre porovnanie LRAIC nákladov sú v tejto súvislosti relevantné len dovtedy, kým konkurenti nebudú schopní predávať aj balíčky (pozri body 23 až 27 a bod 61).

d) Efektívnosť

62. Ak sú splnené podmienky uvedené v oddiele III D, Komisia posúdi tvrdenia dominantných podnikov, že ich praktiky viazania a balíčkovania môžu viesť k úsporám nákladov na výrobu alebo distribúciu, ktoré budú prospéšné pre odberateľov. Komisia môže tiež posúdiť, či takéto praktiky znižujú transakčné náklady odberateľov, ktorí by inak boli nútene kupovať komponenty oddelené, a či umožňujú dodávateľom dosahovať značnú úsporu nákladov na balenie a distribúciu. Môže tiež skúmať, či by spojenie dvoch samostatných výrobkov do jedného nového výrobku mohlo zlepšiť odbyt takéhoto výrobku na trhu a takto slúžiť ku prospechu odberateľov. Komisia môže tiež posúdiť, či praktiky viazania a balíčkovania umožňujú dodávateľovi postúpiť výhody z dosiahnutej efektívnosti jeho produkcie alebo z nákupu veľkého množstva viazaného výrobku odberateľom.

C. Predátorské správanie

63. V súlade so svojimi prioritami v oblasti presadzovania práva bude Komisia spravidla zasahovať vtedy, ak budú existovať dôkazy o tom, že dominantný podnik sa chová predátorsky – v krátkodobom horizonte si úmyselne spôsobuje straty alebo úbytok zisku (ďalej len „obet“) s úmyslom zabrániť jednému alebo viacerým zo svojich existujúcich alebo potenciálnych konkurentov v prístupe na trh s cieľom upevniť alebo udržať si svoju trhovú silu, čím poškodzuje spotrebiteľov (²).

a) Obet

64. Podľa názoru Komisie prináša dominantný podnik obet vtedy, ak si v priebehu určitého časového obdobia účtovaním nižšej ceny za celú svoju produkciu alebo jej určitú časť resp. zvýšením produkcie spôsobil alebo spôsobuje straty, ktorým sa dalo vyhnúť. Komisia bude pri posudzovaní, či si dominantný podnik spôsobuje alebo spôsobil straty, ktorým sa dalo vyhnúť, vychádzajúc z AAC. Ak dominantný podnik účtuje za celú svoju produkciu alebo jej časť cenu nižšiu ako AAC, nevracajú sa mu náklady, ktorým sa mohol vyhnúť tým, že by túto produkciu nevyrábal: spôsobuje si stratu, ktorej sa dalo vyhnúť (³). Preto bude Komisia

(²) Komisia môže sledovať aj predátorské praktiky dominantných podnikov na sekundárnych trhoch, na ktorých ešte nie sú dominantné. Komisia bude najpravdepodobnejšie nachádzať takéto protiprávne konanie najmä v sektورoch, v ktorých sú činnosti chránené zákoným monopolem. Keďže dominantný podnik nemusí vzhľadom na svoj zákoný monopol postupovať predátorsky, aby ochránil svoju dominantné postavenie na trhu, môže použiť zisky dosiahnuté na monopolnom trhu na krížové subvencovanie svojich činností na inom trhu, a tým potenciálne narušiť účinnú hospodársku súťaž na tomto inom trhu.

(³) Priemerné variabilné náklady (AVC) a AAC budú vo väčšine prípadov rovnaké, keďže sa väčšinou dá vyhnúť len variabilným nákladom. No ak sú AVC a AAC rozdielne, AAC lepšie odzrkadľujú pravdepodobne prinesenú obet: napríklad, ak musel dominantný podnik rozšíriť kapacitu, aby bol schopný konáť predátorsky, potom by sa náklady použité na rozšírenie jeho kapacity mali zohľadniť pri skúmaní strát tohto podniku. Tieto náklady sa budú odrážať v AAC, nie však v AVC.

- považovať stanovovanie cien pod úrovňou AAC za jednoznačnú známku prinášania obete⁽¹⁾.
65. Pojem obet však nezahŕňa len stanovovanie cien pod úrovňou AAC⁽²⁾. Pri dokazovaní existencie predátorskéj stratégie môže Komisia skúmať aj to, či údajné predátorské správanie viedlo ku krátkodobo čistým výnosom nižším, než by sa mohlo očakávať z primeraného alternatívneho konania, t. j. či dominantný podnik utrpel stratu, ktorej sa bolo možné vyhnúť⁽³⁾. Komisia nebude porovnávať skutočné správanie s hypotetickými alebo teoretickými alternatívami, ktoré by mohli byť výnosnejšie. Budú sa posudzovať len ekonomicky racionálne a uskutočniteľné alternatívy, od ktorých možno pri zohľadnení trhových podmienok a obchodnej situácie dominantného podnika reálne očakávať, že by boli výnosnejšie.
66. V niektorých prípadoch bude možné spoliehať sa na priame dôkazy pozostávajúce z dokumentov od dominantného podnika, ktoré jednoznačne poukazujú na predátorskú strategiu⁽⁴⁾, ako je podrobný plán obetovania s cieľom vylúčiť konkurenta, zabrániť mu vo vstupe na trh alebo predísť vzniku nového trhu, alebo dôkazy o konkrétnych hrozobách predátorského správania⁽⁵⁾.
- b) *Zabránenie v prístupe na trh, ktoré naruša hospodársku súťaž*
67. Ak sú k dispozícii dostatočne viero hodné údaje, Komisia bude realizovať analýzu rovnako výkonného konkurenta opísanú v bodoch 25 až 27 s cieľom zistiť, či takéto správanie môže poškodiť odberateľov. Zvyčajne môže len stanovenie cien pod úrovňou LRAIC zabrániť rovnako efektívnymu konkurentom v prístupe na trh.
68. Okrem faktorov už uvedených v bode 20 bude Komisia spravidla skúmať, či a ako údajné správanie podniku znižuje pravdepodobnosť súťaže zo strany konkurentov. Napríklad, ak je dominantný podnik lepšie informovaný o nákladoch alebo iných trhových podmienkach, alebo môže skresliť trhové signály o výnosnosti, môže sa správať predátorsky
- (¹) Vo veci 62/86 AKZO Chemie/Komisia, Zb. 1991, s. I-3359, bod 71 rozhodol Súdny dvor v súvislosti so stanovovaním cien pod úrovňou priemerných variabilných nákladov (AVC) takto: „Dominantný podnik má záujem na uplatňovať takýchto cien len vtedy, keď chce eliminovať konkurentov, aby mohol následne zvýšiť svoje ceny využitím svojho monopolného postavenia, pretože každý predaj vytvára pre tento podnik stratu“.
- (²) Ak bola výška nákladov odhadovaná na základe priamych nákladov na výrobu (ako boli zaznamenané v účtovníctve podniku), nemusí tu byť prípadná realizácia či nerealizácia obete postrehnutelná.
- (³) Podniky by nemali byť penalizované za to, že si spôsobili ex post straty, ak ex ante rozhodnutie takto konali prijali v dobrej viere, t. j. ak môžu predložiť nepopierateľné dôkazy, že mohli skutočne očakávať, že táto činnosť bude výnosná.
- (⁴) Pozri vec T-83/91 Tetra Pak International/Komisia (Tetra Pak II), Zb. 1994, s. II-755, body 151 a 171, a vec T-340/03 France Télécom/Komisia, Zb. 2007, s. II-107, body 198 až 215.
- (⁵) Vo veci 62/86 AKZO Chemie/Komisia, Zb. 1991, s. I-3359 akceptoval Európsky súdny dvor ako jednoznačný dokaz údaje, že spoločnosť AKZO na dvoch stretnutiach hrozila spoločnosti ECS stanovením cien pod úrovňou nákladov, ak sa táto nestiahne z trhu s organickými peroxidmi. Okrem toho existoval podrobný plán s číslami opisujúci opatrenia, ktoré spoločnosť AKZO zamysľala uskutočniť, ak by sa spoločnosť ECS nestiahla z trhu (pozri body 76 až 82, 115 a 131 až 140).
- s cieľom ovplyvniť očakávania potenciálnych subjektov vstupujúcich a trh, a tým zabrániť ich vstupu. Ak sa jeho správanie a jeho potenciálne vplyvy prejavujú na viacerých trhoch a/alebo viackrát po sebe v čase možného vstupu na trh, možno preukázať, že dominantný podnik usiluje o získanie povesti podniku s predátorským správaním. Ak je zasiahnutý konkurent závislý na externom financovaní, mohlo by značné zniženie cien alebo iný druh predátorského správania zo strany dominantného podnika nepriaznivo ovplyvniť výsledky hospodárenia konkurenta, a tým vážne narušiť jeho ďalšie financovanie.
69. Komisia sa nedomnieva, že je potrebné preukázať, že konkurenti trh opustili, aby preukázala, že došlo k zabráneniu v prístupe na trh, ktoré naruša hospodársku súťaž. Nedá sa vylúčiť, že dominantný podnik sa skôr než pre úplné odstránenie konkurenta z trhu rozhodne brániť mu v aktívnej súťaži a nútí ho, aby sa riadil cenami, ktoré tento podnik stanovuje. Takéto opatrenie predchádza vzniku rizika, ktoré v sebe skrýva úplná likvidácia konkurentov, najmä rizika, že aktíva konkurenta sa predajú za nízkú cenu a zostanú na trhu, pričom vytvoria nový nízkonákladový vstupujúci subjekt.
70. Vo všeobecnosti možno povedať, že odberatelia pravdepodobne utria škodu vtedy, ak dominantný podnik môže odôvodne očakávať, že jeho trhová sila po skončení predátorského konania bude väčšia, než by bola, keby sa podnik nezačal správať predátorsky, t. j. ak je pravdepodobné, že tomuto podniku prinesie obet úžitok.
71. To neznamená, že Komisia bude zasahovať len vtedy, ak bude dominantný podnik v pozícii umožňujúcej mu zvýšiť svoje ceny nad úroveň uplatňovanú aktuálne na trhu. Stačí napríklad, že takéto správanie by pravdepodobne mohlo zabrániť alebo pozdržať pokles cien, ktorý by inak nastal. Zistenie, či došlo k poškodeniu spotrebiteľa, nie je mechanickým výpočtom ziskov a strát, a dôkaz dosiahnutia celkového zisku sa nevyžaduje. Potenciálne poškodenie spotrebiteľa možno preukázať posúdením pravdepodobného vylúčujúceho vplyvu konania v spojení s posúdením iných faktorov, ako sú prekážky pre vstup na trh⁽⁶⁾. V tejto súvislosti zväží Komisia aj možnosti opäťovného vstupu na trh.
72. Pre dominantný podnik môže byť ľahšie správať sa predátorsky, ak sa nízkymi cenami selektívne zameria na konkrétnych odberateľov, pretože takto sa obmedzia jeho straty.
- (⁶) To sa potvrdilo vo veci T-83/91 Tetra Pak International/Komisia (Tetra Pak II), Zb. 1994, s. II-755, rozsudok potvrdený po odvolaní vo veci C-333/94 P Tetra Pak International/Komisia, Zb. 1996, s. I-5951, keď Súd prvého stupňa zistil, že dôkaz o skutočnom pokrytí strát nie je potrebný (bod 150 in fine). Keďže sa predátorské správanie môže ukázať ako obtiažnejšie, než sa pôvodne očakávalo, mohli by byť celkové náklady dominantného podniku spojené s jeho predátorským správaním vyššie než neskoršie zisky, takže by neboli schopní vynahradíť si straty; avšak aj tak by pre neho mohlo byť stále rozumné pokračovať v predátorskej stratégii. Pozri aj COMP/38.233 Wanadoo Interactive, rozhodnutie Komisie zo 16. júla 2003, body 332 až 367.

73. Je menej pravdepodobné, že sa dominantný podnik bude správať predátorsky, ak sa toto správanie týkalo nízkych cien uplatňovaných vo všeobecnosti počas dlhšieho časového obdobia.

c) Efektívnosť

74. Vo všeobecnosti sa považuje za nepravdepodobné, že predátorské správanie prinesie zvýšenie efektívnosti. Ak sú však splnené podmienky uvedené v oddiele III D, Komisia posúdi tvrdenia dominantných podnikov, že určovanie nízkych cien im umožňuje dosahovať úsporu z rozsahu alebo efektívnosť súvisiacu s expanziou na trhu.

D. Odmiestnutie dodávať a stláčanie marže

75. Pri stanovovaní svojich priorit v oblasti presadzovania práva Komisia vychádza zo stanoviska, že vo všeobecnosti, každý podnik, dominantný alebo nedominantný, by mal mať právo vybrať si svojich obchodných partnerov a voľne disponovať svojim majetkom. Komisia preto usudzuje, že intervenciu na základe práva hospodárskej súťaže je potrebné dôkladne uvážiť v prípadoch, v ktorých by uplatnenie článku 82 viedlo k uloženiu povinnosti dominantnému podniku dodávať⁽¹⁾. Existencia takejto povinnosti – aj keď za spravodlivú odmenu – môže oslabiť motiváciu podniku investovať a inovaovať, a tým môže poškodiť spotrebiteľov. Vedomie toho, že môžu byť povinné dodávať proti svojej vôle, môže viesť dominantné podniky – alebo podniky, ktoré predvídajú, že sa môžu stať dominantnými – k tomu, že nebudú investovať, alebo že budú investovať menej v rámci danej činnosti. Konkurentov môže lákať využitie investícii dominantného podniku, namiesto toho, aby sami investovali. Ani jeden z týchto dôsledkov by z dlhodobého hľadiska neboli v záujme spotrebiteľov.

76. Problémy spojené s hospodárskou súťažou vznikajú zvyčajne vtedy, keď dominantný podnik súťaží na „odberateľskom“ trhu s kupujúcim, ktorému odmieta dodávať. Pojem „odberateľský trh“ označuje trh, na ktorom je odmiestnutá dodávka vstupného materiálu potrebná, aby mohol byť vyrobený určitý výrobok alebo poskytnutá určitá služba.

77. V tomto oddiele sa nevenuje pozornosť iným typom možného nezákonného odmiestnutia dodávať, v ktorých je dodávka podmienená súhlasmom nákupcu s obmedzením jeho pôsobnosti. Napríklad prípady zastavenia dodávok s cieľom potrestať odberateľov za to, že nakupujú od konkurencie, alebo odmiestnutia dodávať odberateľom, ktorí nesúhlásia s dohodou o viazaní, bude Komisia skúmať v súlade so zásadami stanovenými v oddieloch venovaných výhradnému obchodovaniu, viazaniu a balíckovaniu. Podobne odmiestnutie dodávok s cieľom zabrániť naku-

⁽¹⁾ Spojené veci C-241/91 P a C-242/91 Radio Telefis Eireann (RTE) a Independent Television Publications (ITP)/Komisia (Magill), Zb. 1995, s. I-743, bod 50; vec C-418/01 IMS Health/NDC Health, Zb. 2004, s. I-5039, bod 35; vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601, body 319, 330, 331, 332 a 336.

pujúcemu v paralelnom obchodovaní⁽²⁾ alebo v znížení cien pri ďalšom predaji sa v tejto sekcii takisto nevenuje pozornosť.

78. Pojem odmiestnutie dodávať zahŕňa široký rozsah praktík, ako je odmiestnutie dodávať výrobky existujúcim aj novým odberateľom⁽³⁾, udeľovať licencie na práva duševného vlastníctva⁽⁴⁾, v prípade potreby poskytovať relevantné informácie⁽⁵⁾ alebo umožniť prístup k dôležitému zariadeniu alebo sieti⁽⁶⁾.

79. Komisia nepovažuje sa nevyhnutné, aby bol výrobok, ktorého dodanie bolo odmiestnuté, už predtým predmetom obchodu: stačí, že existuje dopyt zo strany potenciálnych kupujúcich a že možno identifikovať potenciálny trh pre daný vstupný materiál⁽⁷⁾. Podobne, nie je potrebné, aby došlo ku skutočnému odmiestnutiu zo strany dominantného podniku; „konštrukívne odmiestnutie“ je dostatočné. Konštrukívne odmiestnutie by mohlo napríklad nadobudnúť formu prílišného omeškania alebo iného negatívneho ovplyvnenia dodávok výrobku, alebo by dodávky mohli byť viazané na neprimerané podmienky.

80. Namiesto odmiestnutia dodať tovar, môže dominantný podnik účtovať cenu za výrobok na dodávateľskom trhu, ktorá v porovnaní s cenou, ktorú účtuje na odberateľskom trhu⁽⁸⁾, neumožňuje ani rovnako výkonnému konkurentovi trvalo so ziskom obchodovať na odberateľskom trhu (tzv. „stláčanie marže“). V prípadoch stláčania marže je porovnávacou štandardnou hodnotou, o ktorú sa bude Komisia spravidla opierať pri zistovaní nákladov rovnako výkonného konkurenta, LRAIC integrovaného dominantného podniku na odberateľskom trhu⁽⁹⁾.

81. Komisia bude tieto praktiky posudzovať ako prioritu v oblasti presadzovania práva za splnenia všetkých týchto okolností:

— odmiestnutie sa týka výrobkov alebo služieb, ktoré sú objektívne potrebné, aby podnik mohol úspešne konkurovať na odberateľskom trhu;

⁽²⁾ Pozri rozsudok zo 16. septembra 2008 v spojených veciach C-468/06 až C-478/06 Sot. Lélos kai Sia and Others/GlaxoSmithKline, dosiaľ neuverejnené.

⁽³⁾ Spojené veci 6/73 a 7/73 Istituto Chemioterapico Italiano a Commercial Solvents/Komisia, Zb. 1974, s. 223.

⁽⁴⁾ Spojené veci C-241/91 P a C-242/91 P Radio Telefis Eireann (RTE) a Independent Television Publications Ltd (ITP)/Komisia (Magill), Zb. 1995, s. 743; vec C-418/01 IMS Health/NDC Health, Zb. 2004, s. I-5039. Tieto rozsudky ukazujú, že za výnimočných okolností je odmiestnutie udelené licenciu na právo duševného vlastníctva protipravne.

⁽⁵⁾ Pozri vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601.

⁽⁶⁾ Pozri rozhodnutie Komisie 94/19/ES z 21. decembra 1993 vo veci IV/34.689 Sea Containers/Stena Sealink – predbežné opatrenia (Ú. v. ES L 15, 18.1.1994, s. 8); a rozhodnutie Komisie 92/213/EHS z 26. februára 1992 vo veci IV/33.544 British Midland/Aer Lingus (Ú. v. ES L 96, 10.4.1992, s. 34).

⁽⁷⁾ Vec C-418/01 IMS Health/NDC Health, Zb. 2004, s. I-5039, bod 44.

⁽⁸⁾ Vrátané situácie, v ktorej integrovaný podnik predávačajúci „systém“ dopĺňajúcich výrobkov odmiestne predať jeden dopĺňajúci výrobok na nebalíckovanom základe konkurentovi, ktorý vyrába iný dopĺňajúci výrobok.

⁽⁹⁾ V niektorých prípadoch sa však LRAIC neintegrovaného konkurenta na odberateľskom trhu môže použiť ako štandardná hodnota, napríklad keď nie je možné jednoznačne priradiť náklady dominantného podniku odberateľským alebo dodávateľským operáciám.

- odmietnutie pravdepodobne povedie k potlačeniu účinnej hospodárskej súťaže na odberateľskom trhu; a
 - odmietnutie bude mať pravdepodobne za následok poškodenie spotrebiteľov.
82. V niektorých osobitných prípadoch môže byť zrejmé, že uloženie povinnosti dodávať evidentne nemôže mať nepriaznivý vplyv na stimuly majiteľov vstupných materiálov a/alebo iných prevádzkovateľov investovať alebo inovať na dodávateľskom trhu, či už *ex ante* alebo *ex post*. Komisia usudzuje, že tento prípad môže nastať najmä vtedy, práve predpisy zlúčiteľné s právom Spoločenstva už ukladajú dominantnému podniku povinnosť dodávať, a z hľadiska, o ktoré sa opierajú tieto predpisy, je zrejmé, že nevyhnutné vyváženie stimulov už uskutočnil verejný orgán pri uložení tejto povinnosti dodávať. Tento prípad by mohol nastať aj vtedy, keď sa postavenie dominantného podniku na dodávateľskom trhu vyuvinulo pod ochranou osobitných alebo výhradných práv, alebo bolo financované zo štátnych zdrojov. V takýchto osobitných prípadoch Komisia nemá žiadny dôvod odchýliť sa od svojich všeobecných štandardov v oblasti presadzovania práva a môže počítať s protisúťažným zabránením v prístupe na trh bez toho, aby zistovala, či sú prítomné tri uvedené kumulatívne okolnosti.

a) Objektívna potreba vstupného materiálu

83. Pri skúmaní otázky, či si odmietnutie dodávať zaslúží jej prednostnú pozornosť, bude Komisia posudzovať, či je dodanie vstupného materiálu, ktoré bolo odmietnuté, pre subjekty objektívne potrebné, aby mohli úspešne konkurovať na trhu. To neznamená, že by žiadny konkurent nemohol bez odmietнутej dodávky vstupného materiálu nikdy vstúpiť alebo sa udržať na odberateľskom trhu⁽¹⁾. Dodanie vstupného materiálu sa pokladá za nevyhnutné skôr vtedy, keď nejestvuje žiadna skutočná alebo potenciálna náhrada, na ktorú by sa konkurenti na odberateľskom trhu mohli spoliehať, aby sa mohli vyrovnáť – aspoň z dlhodobého hľadiska – s nepriaznivými následkami odmietnutia dodávky⁽²⁾. V tejto súvislosti Komisia zvyčajne urobí posúdenie, či by konkurenti mohli v blízkej budúcnosti efektívne reprodukovať vstupný materiál vyrábaný dominantným podnikom⁽³⁾. Pojem reprodukovanie znamená vytvorenie alternatívneho zdroja efektívnych dodávok, ktorý konkurentom umožňuje vyvíjať na dominantný podnik na odberateľskom trhu konkurenčný tlak⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601, body 428 a 560 až 563.

⁽²⁾ Spojené veci C-241/91 P a C-242/91 Radio Telefís Eireann (RTE) a Independent Television Publications (ITP)/Komisia (Magill), Zb. 1995, s. 743, body 52 a 53; vec 7/97 Oscar Bronner/Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, Mediaprint Zeitungsvertriebsgesellschaft a Mediaprint Anzeigengesellschaft, Zb. 1998, s. I-7791, body 44 a 45; vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601, body 421.

⁽³⁾ Vo všeobecnosti je reprodukovanie vstupného materiálu pravdepodobne nemožné, ak tu ide o prirodzený monopol v dôsledku úspor z rozsahu alebo sortimentu, ak existujú silné sieťové vplyvy, alebo ak tu ide o tzv. informácie z „jedného zdroja“. Vo všetkých prípadoch by sa však mal zohľadniť dynamický charakter odvetvia, a najmä to, či trhová sila môže alebo nemôže rýchlo vytratiť.

⁽⁴⁾ Vec 7/97 Oscar Bronner/Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, Mediaprint Zeitungsvertriebsgesellschaft a Mediaprint Anzeigengesellschaft, Zb. 1998, s. I-7791, bod 46; vec C-418/01 IMS Health/NDC Health, Zb. 2004, s. I-5039, bod 29.

84. Kritériá uvedené v bode 81 platia pre prípady prerušenia predchádzajúcich dodávok a aj pre prípady odmietnutia dodávať výrobok alebo poskytovať službu, ktorú dominantný podnik predtým iným subjektom nedodával alebo neposkytoval (odmietnutie dodávok *de novo*). Je pravdepodobnejšie, že za zneužívajúce správanie bude označené skôr ukončenie predchádzajúcich dodávok než odmietnutie poskytnutia dodávok *de novo*. Napríklad, ak dominantný podnik predtým dodával odberateľovi, ktorý realizoval investície s cieľom využiť vstupný materiál, dodávka ktorého mu bola následne odopretá, je pravdepodobné, že Komisia označí tento vstupný materiál za nevyhnutný. Podobne skutočnosť, že vlastník tohto nevyhnutného vstupného materiálu mal v minulosti záujem na poskytovaní dodávok, je známkou, že dodávky vstupného materiálu so sebou neprinášajú žiadne riziko, že by sa vlastníkovi pôvodne realizovaná investícia nevrátila. Preto je to dominantný podnik, kto musí vysvetliť, prečo sa okolnosti zmenili natol'ko, že by pri pokračovaní tohto dodávateľsko-odberateľského vzťahu mohla byť primeraná návratnosť jeho investície ohrozená.

b) Eliminácia účinnej hospodárskej súťaže

85. Ak sú splnené požiadavky uvedené v bode 83 a v bode 84, môže podľa názoru Komisie odmietnutie dominantného podniku dodávať vo všeobecnosti eliminovať, a to okamžite alebo postupne, účinnú hospodársku súťaž na odberateľskom trhu. Pravdepodobnosť eliminácie účinnej hospodárskej súťaže je spravidla tým väčšia, čím vyšší je podiel dominantného podniku na odberateľskom trhu; čím menšia je kapacita konkurentov vyvíjajúcich konkurenčný tlak na dominantný podnik na odberateľskom trhu, čím užší je vzťah náhraditeľnosti produkcie dominantného podniku produkciou jej konkurentov na odberateľskom trhu, čím väčší je podiel zasiahnutých konkurentov na odberateľskom trhu, a čím je pravdepodobnejšie, že sa dopyt, ktorý by mohli uspokojiť konkurenti vylúčení z trhu, od nich presunie na dominantný podnik;

c) Poškodenie spotrebiteľa

86. Pri posudzovaní toho, aký bude mať odmietnutie dodávať pravdepodobný dosah na spotrebiteľa, bude Komisia skúmať, či z pohľadu spotrebiteľov pravdepodobné negatívne následky odmietnutia dodávok na príslušný trh časom prevážia nad negatívnymi následkami, ktoré by prinieslo uloženie povinnosti dodávať. Ak sa táto skutočnosť potvrdí, bude Komisia pokračovať v šetrení prípadu.

87. Podľa Komisie dochádza k poškodeniu spotrebiteľa napríklad vtedy, keď konkurenti, ktorým dominantný podnik bráni v prístupe na trh, sú v dôsledku odmietnutia zbavení možnosti priniesť na trh inovatívne produkty a služby, a/alebo ak môže dochádzať k potlačeniu následných inovácií⁽⁵⁾. Táto situácia môže nastať najmä vtedy, ak podnik, ktorý požaduje dodávky, nemá v úmysle len reprodukovať tovar alebo služby, ktoré už dominantný podnik ponúka na odberateľskom trhu, ale plánuje ponúkať

⁽⁵⁾ Vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601, body 643, 647, 648, 649, 652, 653 a 656.

- nové alebo kvalitnejšie výrobky alebo služby, v prípade ktorých je možné počítať s dopytom zo strany spotrebiteľov, alebo pravdepodobne prispeje k technickému rozvoju⁽¹⁾.
88. Podľa Komisie môže odmietnutie dodávať viest k poškodeniu spotrebiteľov takisto vtedy, keď je cena na dodávateľskom trhu vstupných materiálov regulovaná, avšak cena na odberateľskom trhu regulovaná nie je, a dominantný podnik tým, že vylúčil konkurentov odmietnutím dodávať z odberateľského trhu, je schopný docieliť na neregulovanom odberateľskom trhu vyšší zisk, než by inak dosiahol.
- d) *Efektivnosť*
89. Komisia bude posudzovať tvrdenia dominantného podnika, že odmietnutie dodávať je pre dominantný podnik potrebné, aby mohol zaistiť adekvátnu návratnosť investící do rozvoja svojej podnikateľskej činnosti v oblasti vstupných materiálov a aby sa vytvorili stimuly pre ďalšie investície napriek existencii rizika neúspechu projektov. Komisia posúdi aj tvrdenia dominantného podnika, že jeho vlastná inovácia bude uložením povinnosti dodávať alebo štrukturálnymi zmenami trhových podmienok (ako je rozvoj následných inovácií zo strany konkurentov) vyvolanými takouto povinnosťou, nepriaznivo ovplyvnená.
90. Pri posudzovaní takýchto tvrdení však Komisia zabezpečí, aby boli splnené podmienky uvedené v oddiele III D. Dominantný podnik musí sám preukázať prípadný nepriaznivý vplyv, ktorý môže mať povinnosť dodávať na jeho vlastnú úroveň inovácie⁽²⁾. Skutočnosť, že dominantný podnik predtým predmetný vstupný materiál dodával, môže byť relevantná pre posúdenie každého tvrdenia odôvodňujúceho odmietnutie dodávať snahou o efektivnosť.

(1) Vec C-418/01 IMS Health/NDC Health, Zb. 2004, s. I-5039, bod 49; vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601, bod 658.

(2) Vec T-201/04 Microsoft/Komisia, Zb. 2007, s. II-3601, bod 659.

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ A ORGÁNOV EURÓPSKEJ ÚNIE

KOMISIA

Výmenný kurz eura (¹)

23. februára 2009

(2009/C 45/03)

1 euro =

	Mena	Výmenný kurz		Mena	Výmenný kurz
USD	Americký dolár	1,2798	AUD	Austrálsky dolár	1,9796
JPY	Japonský jen	121,09	CAD	Kanadský dolár	1,6001
DKK	Dánska koruna	7,4504	HKD	Hongkongský dolár	9,9226
GBP	Britská libra	0,878	NZD	Novozélandský dolár	2,4967
SEK	Švédska koruna	11,135	SGD	Singapurský dolár	1,9537
CHF	Švajčiarsky frank	1,4908	KRW	Juhokórejský won	1 910,81
ISK	Islandská koruna		ZAR	Juhoafrický rand	12,7708
NOK	Nórska koruna	8,719	CNY	Čínsky juan	8,7487
BGN	Bulharský lev	1,9558	HRK	Chorvátska kuna	7,4617
CZK	Česká koruna	28,451	IDR	Indonézska rupia	15 255,22
EEK	Estónska koruna	15,6466	MYR	Malajzijský ringgit	4,6783
HUF	Maďarský forint	297,05	PHP	Filipínske peso	61,37
LTL	Litovský litas	3,4528	RUB	Ruský rubel'	46,0205
LVL	Lotyšský lats	0,707	THB	Thajský baht	45,593
PLN	Polský zlotý	4,6435	BRL	Brazílsky real	3,0459
RON	Rumunský lei	4,2822	MXN	Mexické peso	18,8611
TRY	Turecká líra	2,1552	INR	Indická rupia	63,766

^(¹) Zdroj: referenčný výmenný kurz publikovaný ECB.

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV

Osobitná správa č. 8/2008 „Je krížové plnenie účinnou politikou?“

(2009/C 45/04)

Európsky dvor audítorov informuje, že sa práve uverejnila jeho osobitná správa č. 8/2008 „Je krížové plnenie účinnou politikou?“.

Správu si môžete prečítať alebo stiahnuť z internetovej stránky Dvora audítorov: www.eca.europa.eu

Správu môžete získať zdarma v tlačenej podobe a na CD po zaslaní žiadosti Dvoru audítorov na adresu:

Európsky dvor audítorov
Oddelenie „Komunikácia a vypracúvanie správ“
12, rue Alcide De Gasperi
L-1615 Luxembourg
Tel.: (352) 4398-1
E-mail: euraud@eca.europa.eu

alebo po vyplnení elektronickej objednávky na internetovej stránke EU-Bookshop.

Osobitná správa č. 11/2008 „Riadenie podpory Európskej únie v oblasti operácií týkajúcich sa verejného uskladnenia obilnín“

(2009/C 45/05)

Európsky dvor audítorov informuje, že sa práve uverejnila osobitná správa č. 11/2008 „Riadenie podpory Európskej únie v oblasti operácií týkajúcich sa verejného uskladnenia obilnín“.

Správu si môžete prečítať alebo stiahnuť z internetovej stránky Európskeho dvora audítorov: www.eca.europa.eu

Správu môžete získať zdarma v tlačenej podobe a na CD po zaslaní žiadosti Dvoru audítorov na adresu:

Európsky dvor audítorov
Oddelenie „Komunikácia a vypracúvanie správ“
12, rue Alcide De Gasperi
L-1615 Luxembourg
Tel.: (352) 4398-1
E-mail: euraud@eca.europa.eu

alebo po vyplnení elektronickej objednávky na internetovej stránke EU-Bookshop.

V

(Oznamy)

KONANIA TÝKAJÚCE SA VYKONÁVANIA POLITIKY HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE
KOMISIA

Predbežné oznamenie o koncentrácií**(Vec COMP/M.5408 – Fortress/Unicredit/Torre)****Vec, ktorá môže byť posúdená v zjednodušenom konaní****(Text s významom pre EHP)****(2009/C 45/06)**

1. Komisii bolo dňa 13. februára 2009 podľa článku 4 nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽¹⁾ doručené oznamenie o zamýšľanej koncentrácií, ktorou podnik Fortezza RE S.ar.l. („Fortezza“, Luxembursko), patriaci do skupiny Fortress Investment Group LLC („Fortress“, USA), a podnik Pioneer Investment Management S.G.R.P.A. („Pioneer“, Taliansko), patriaci do skupiny Unicredit Group („Unicredit“, Taliansko), získavajú prostredníctvom kúpy akcií a v zmysle článku 3 ods. 1 písm. b) nariadenia Rady spoločnú kontrolu nad podnikom Torre SGR S.p.A. („Torre“, Taliansko), ktorý je v súčasnosti kontrolovaný podnikom Fortezza.

2. Predmet činnosti dotknutých podnikov:

- Fortezza: nadobúdanie, vlastníctvo, správa a predaj podielu v luxemburských a zahraničných podnikoch,
- Fortress: celosvetová spoločnosť so sídlom v USA pôsobiaca v oblasti alternatívnych investícií a správy aktív, ktorá spravuje kapitál rôznorodým investičným skupinám, vrátane penzijných fondov, nadácií, finančných inštitúcií, strešných fondov a majetných privátnych klientov,
- Pioneer: celosvetový správca investícií, ktorý svojim klientom ponúka najmä podielové a hedžingové fondy,
- Unicredit: medzinárodná banka so sídlom v Taliansku, ktorá ponúka širokú škálu bankových a finančných služieb, vrátane retailových a korporátnych bankových služieb, investičného bankovníctva a správy aktív,
- Torre: taliansky správca aktív pôsobiaci v oblasti tvorby a správy finančných produktov v oblasti nehnuteľností v Taliansku.

3. Na základe predbežného posúdenia a bez toho, aby bolo dotknuté konečné rozhodnutie v tejto veci, sa Komisia domnieva, že oznamená transakcia by mohla spadať do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 139/2004. V súlade s oznamením Komisie týkajúcim sa zjednodušeného konania pre posudzovanie určitých druhov koncentrácií podľa nariadenia Rady (ES) č. 139/2004⁽²⁾ je potrebné uviesť, že túto vec je možné posudzovať v súlade s postupom stanoveným v oznamení.

4. Komisia vyzýva zainteresované tretie strany, aby predložili prípadné pripomienky k zamýšľanej koncentrácií.

Pripomienky musia byť Komisii doručené najneskôr do 10 dní od dátumu uverejnenia tohto oznamenia. Pripomienky je možné zaslať faxom [fax: (32-2) 296 43 01 alebo 296 72 44] alebo poštou s uvedením referenčného čísla COMP/M.5408 – Fortress/Unicredit/Torre na túto adresu:

European Commission
 Directorate-General for Competition
 Merger Registry
 J-70
 B-1049 Brussels

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 56, 5.3.2005, s. 32.

KORIGENDUM**Korigendum k dňom pracovného pokoja v roku 2009**

(Úradný vestník Európskej únie C 14 z 21. januára 2009)

(2009/C 45/07)

Na strane 6 v riadku „Belgique/België“:

namiesto: „..., 1.6, 21.7, 22.7, 15.8, ...“

má byť: „..., 1.6, 20.7, 21.7, 15.8, ...“

POZNÁMKA PRE ČITATEĽA

Inštitúcie rozhodli, že vo svojich dokumentoch už nebudú uvádzať odkazy na posledné zmeny a doplnenia aktov, na ktoré sa odkazuje.

Pokiaľ nie je uvedené inak, odkazy na akty v uverejnených dokumentoch sa vzťahujú na akty v ich platnom znení.